

EKRAN+

SDÜ - HABER - TEKNOLOJİ - BİLİM - SANAT - SAĞLIK

**Yapay Zekada
Şeffaflık Dönemi**

**SDÜ'den
Avrupa'ya
Yapay Zeka ve
Kardiyoloji
Köprüsü**

**Kampüste Rekor Yıl:
Topluluklardan
1200'ü Aşkın Etkinlik**

**Anatominin
Kalbi
Isparta'da
Attı**

BU AY NELER VAR?

06 Anatominin Kalbi Isparta'da Attı

07 SDÜ'de Engelsiz Kampüs İçin QR Kodlu Sesli Betimleme Uygulaması

08 Orta Gerilim Sensör Sistemi Projesi Destek Almaya Hak Kazandı

09 Isparta Türküleri Keman Eğitimine Uyarlandı

10 "Sanalı Bırak, Saha Seni Bekliyor" Projesinde Yangın Güvenliği Ele Alındı

11 Kalp Sağlığını Korumak İçin Uzmanlardan Önemli Uyarılar

11 Zayıflama İğnelerinde Uzman Uyarısı: Bilinçsiz Kullanımdan Kaçın

12 Acil Servise Ne Zaman Başvurmalı?

13 Dünya Emzirme Haftası'nda Anne Sütünün Önemi Vurgulandı

14 Doğru İlk Yardım Hayat Kurtarıyor

15 6 Kiloluk Miyom Başarıyla Çıkarıldı

16 Çocukların Hastane Deneyimine Renkli Bir Dokunuş

17 SDÜ'den Avrupa'ya Yapay Zeka ve Kardiyoloji Köprüsü

18 Sivrisinekler Küçük, Taşıdığı Risk Büyük

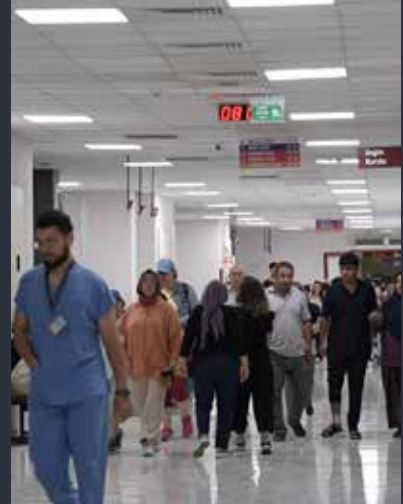
19 Yaz Aylarında Sağlıklı Beslenme İçin Uzmanlardan Öneriler

20 Kekik Atıkları Döngüsel Ekonomiyle Ekonomik Değere Dönüşüyor

21 Yapay Zeka İletişim Sektörünü Nasıl Değiştiriyor?

21 SDÜ, AFAD ile Afetlere Karşı İş Birliğini Güçlendiriyor

22 Güzel Sanatlar Fakültesi'nde Özel Yetenek Sınavı Heyecanı

23 Yapay Zekada Şeffaflık İçin Yeni Bir Adım: GEMEX

24 Tarihi Dokumalarda “Siyah Dökülmesi” Sorununa Yeni Çözüm

25 Minik Mezunların Büyük Sevinci

26 SDÜ Öğrenci Toplulukları
2025-2026 Akademik Yılında
1200’ü Aşkın Etkinliğe İmza Attı

27 Dezenformasyonun
Toplumsal Algı Üzerindeki Etkileri

28 Teknolojiyi Değiştiren
Rastlantısal Karşılaşmalar

32 Shakespeare’in
Hamlet ve Hamnet Tarafı

34 Geçmişin İçinden Geçen Park

36 Renklerin İçinde Bir Karşılaşma

38 Ayın Sporcusu: Melissa Vargas

40 2 Kadın 1 Röportaj

44 Ekoloji

47 Denk Gelişler

48 İyi Ki Karşılaştık

50 Kendinle Karşılaşmak

52 Eylül Ayı Tatlı Tarifi

54 Burç Bölümü

GENEL YAYIN YÖNETMENİ
MERT KARACAN

SANAT YÖNETMENİ
EMİRHAN KAYA

YARDIMCI SANAT YÖNETMENİ
ELİF ELA NUR YAVUZ

BÖLÜM EDITÖRLERİ
BEGÜM TEZEL
EZGİ NUR ÖZBÜTÜN
ELİF ELA NUR YAVUZ
İSMAİL ORHUN KOÇ
SUDE PAK
SUDENUR ABAYLI

YAZAR VE MUHABİRLER
FATMA SUDE İLHAN
BURAK TAHİR SEVİ
SUDENUR ABAYLI
FATMA TEKİN
HEDİYE ŞEYMA FATİ

REDAKTÖR
BEGÜM TEZEL

İletişim için;

0246 211 4842

ekranderisi@sdu.edu.tr

© ekranderisi

Adres

Çünür Mah, Süleyman Demirel
Üniversitesi, Doğu Yerleşkesi,
Sağlık Kültür ve Daire Başkanlığı,
Akademix TV Merkez/Isparta

Eylül geldi.

Takvimde yeni bir ayın başlangıcı gibi görünse de kampüslerin hareketlendiği, bavulların açıldığı, yeni hikayelerin başladığı farklı bir zamandır Eylül.

Hayat yeniden kalabalıklaşır.

Yeni bir akademik yıl başlarken sadece derslerle değil; yeni yüzlerle, fikirlerle ve hayatlarla da karşılaşırız. Bazen yan sıradaki biriyle, bazen koridordaki bir yabancıyla, bazen de hiç beklemediğimiz bir cümleyle... Hayatımızın yönünü değiştiren şeylerin çoğu da böyle başlar: Bir “karşılaşmayla.”

Kimi hayatımıza birkaç dakikalığına girer, kimi unutulmaz hikayelerin ilk cümlesini kurar. Bütün karşılaşmaların ortak yanı ise bizi bizden biraz farklı bırakmalarıdır. Başkasının hikayesini dinlerken kendi hikayemize bambaşka bir yerden bakarız.

Bu yüzden üniversite yalnızca derslerin öğrenildiği bir yer değil; hayatların kesiştiği büyük bir karşılaşma alanıdır.

Her yeni dönem, kendimizle de yeniden karşılaşmaktır. Bazen büyüdüğümüzü, bazen değiştiğimizi, bazen de hala cevaplamadığımız sorularımız olduğunu fark ederiz. Eylül bu yüzden biraz cesaret ister. Bilinmezliklerle doludur ama hayatın en güzel ihtimalleri çoğu zaman o bilinmezliklerin içinde saklıdır.

Belki yeni tanıştığımız biri umulmadık bir iz bırakacak.

Belki bir tesadüf, ertelediğimiz bir kararın başlangıcı olacak.

Ve belki de en önemli karşılaşmanın aslında kendi yeni halimizle olduğunu fark edeceğiz.

Bu sayıda “Karşılaşmalar” diyor ve onların bıraktığı izlerin peşine düşüyoruz. Eylül’ün kapısından geçerken hepimize küçük bir not bırakıyoruz:

Karşımıza ne çıkacağını bilemeyiz. Ama bazı karşılaşmaların bizi değiştirmesine izin verebiliriz. Yeni insanlar, yollar ve yeni bir “ben”... Bu yıl kiminle karşılaşacağımızı bilmiyoruz, belki de mesele tam olarak budur.

Çünkü bazı hikayeler, daha karşılaşmadan önce yazılmaya başlanır.

Yeni döneme, insanlara, hikayelere ve karşılaşmalara...

Hoş geldin Eylül!

BU AYIN TEMASI

KARŞILAŞMALAR

BAZEN BİR İNSANLA, BAZEN BİR FİKİRLE, BAZEN DE KENDİMİZLE...

Hayat, çoğu zaman planladıklarımızdan çok karşımıza çıkanlarla şekillenir. Bir insan, bir fikir, bir şehir, hiç bilmediğimiz bir yol ya da tam zamanında önümüze çıkan küçük bir tesadüf...

Bazı karşılaşmalar yalnızca bir an sürer, bazılarıysa biz fark etmeden yönümüzü değiştirir.

Çünkü karşılaşmak, sadece yolların kesişmesi değil; iki farklı hikayenin birbirinde bir iz bırakmasıdır.

Belki de hayat dediğimiz şey, biraz da kimlerle, nelerle ve hangi anda karşılaştığımızın hikayesidir.

Anatominin Kalbi Isparta'da Attı

Süleyman Demirel Üniversitesi, Türk Anatomi ve Klinik Anatomi Derneği iş birliğiyle düzenlenen 26. Ulusal Anatomi Kongresi'ne ev sahipliği yaptı. Farklı üniversitelerden akademisyen, araştırmacı ve öğrencilerin katılımıyla gerçekleştirilen kongrenin açılışı, Prof. Dr. Lütfü Çakmakçı Kültür Merkezi'nde gerçekleştirildi.

Anatomi alanındaki güncel bilimsel çalışmaların ve araştırmaların ele alındığı kongrede; insan vücudunun yapısı, işleyişi ve tıp eğitimindeki yeri farklı başlıklar altında değerlendirildi. Bilimsel sunum ve oturumların yanı sıra genç araştırmacılara yönelik etkinliklerle de katılımcılara akademik ve sosyal açıdan kapsamlı bir program sunuldu.

Kongrede yapılan değerlendirmelerde, bilimsel toplantıların akademik bilgi paylaşımının yanı sıra meslektaşlar arasındaki etkileşimin güçlendirilmesi açısından da önemli olduğu vurgulandı. Akademik atmosferin canlı tutulmasına katkı sağlayan bu tür organizasyonların, farklı üniversitelerden bilim insanlarını bir araya getirerek yeni fikirlerin ortaya çıkmasına olanak sağladığı ifade edildi.

Anatominin tıp eğitimindeki temel rolüne de dikkat çekilen kongrede, öğrencilerin hekimlik eğitiminde insan vücuduyla ilk temas kurduğu alanlardan birinin anatomi olduğu belirtildi. Değişen eğitim modelleriyle birlikte anatominin bugününü ve geleceğini tartışmanın önemine değinilirken, temel tıp bilimleri ile klinik uygulamaların daha güçlü biçimde bir araya gelmesinin çağdaş tıp eğitimi açısından değer taşıdığı ifade edildi.

Bu yıl kongreye ev sahipliği yapan Süleyman Demirel Üniversitesi'nde, Anatomi Anabilim Dalı öğretim üyeleri tarafından katılımcıların hem bilimsel hem de sosyal açıdan verimli bir kongre geçirebilmesi için kapsamlı bir hazırlık yürütüldü.

Kongrenin yılda bir kez anatomistleri bir araya getiren önemli organizasyonlardan biri olduğuna dikkat çekilirken, bu yıl ev sahipliğinin SDÜ tarafından üstlenilmesinin üniversite adına ayrıca değer taşıdığı belirtildi.

Kongrenin açılışında yapılan değerlendirmelerde, anatomi biliminin teknolojik gelişmelerle birlikte geçirdiği dönüşüme de dikkat çekildi. Özellikle simülasyon teknolojileri ve üç boyutlu uygulamaların bilim ve eğitim alanındaki kullanımının giderek yaygınlaştığı vurgulandı. Bu gelişmelerin anatomi eğitimine yeni imkanlar kazandığı ifade edildi.

Kongre, yalnızca alanında uzman akademisyenleri değil, öğrencileri ve genç araştırmacıları da aynı bilimsel ortamda buluşturdu. Katılımcılar, farklı üniversitelerden meslektaşlarıyla bir araya gelme, güncel araştırmaları takip etme ve akademik deneyimlerini paylaşma fırsatı buldu.

Özellikle genç katılımcılar açısından kongrenin önemli bir deneyim alanı oluşturduğu belirtilirken, bilimsel etkinliklere ilk kez katılan öğrenciler de organizasyonun kendileri için önemli bir fırsat olduğunu ifade etti.

Birkaç gün boyunca Isparta'da bilimsel paylaşım ve akademik etkileşim ortamı oluşturan 26. Ulusal Anatomi Kongresi, 30 Ağustos'ta sona erdi. Kongre, anatomi alanındaki güncel gelişmelerin değerlendirilmesinin yanı sıra farklı kuşaklardan bilim insanlarını aynı çatı altında buluşturarak akademik iletişimin güçlenmesine katkı sundu.

Haber: Fatma Sude İlhan
Kamera: Sedat Delibaş

SDÜ'de Engelsiz Kampüs İçin QR Kodlu Sesli Betimleme Uygulaması

Projenin temelinde, Mimarlık Fakültesi öğrencileri tarafından hazırlanan ve görme engelli bireylerin kullanımına yönelik farklı mekanları temsil eden 18 maket bulunuyor. Bu maketler QR kodlarla seslendirilerek kullanıcıların mekanları daha kolay tanınması amaçlandı.

Çalışma kapsamında hazırlanan maketler, Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü sergi salonunda beş gün boyunca sergilendi. Projenin gördüğü ilginin ardından uygulamanın Isparta'daki resmi kurumlarda da yaygınlaştırılması için çalışmalar başlatıldı.

Süleyman Demirel Üniversitesi, "Engelsiz Kampüs" hedefi doğrultusunda görme engelli bireylerin kampüs içerisinde daha bağımsız ve güvenli hareket edebilmesini sağlayacak yeni bir uygulamayı hayata geçiriyor.

Mimarlık Fakültesi ile ortak yürütülen çalışma kapsamında, kampüs ve farklı kamu kurumlarında belirli noktalara QR kod destekli sesli betimleme sistemleri yerleştiriliyor. QR kodları okutan görme engelli bireyler, bulundukları alanla ilgili bilgilere sesli olarak ulaşabilecek. Giriş ve çıkış noktaları, mekanların konumları ve kullanım alanları adım adım anlatılacak.

Bu kapsamda QR kod uygulaması şu ana kadar Isparta Valiliği, Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü ve İl Özel İdaresi gibi kurumlarda hayata geçirildi. Projenin ilerleyen süreçte Isparta Belediyesi, hastaneler ve Süleyman Demirel Üniversitesi'nin fakülte ve diğer birimlerinde yaygınlaştırılması hedefleniyor.

Uygulamadan elde edilecek geri bildirimler doğrultusunda sistemin kampüs genelinde yaygınlaştırılması ve görme engelli bireylerin üniversite içerisindeki mekanlara daha kolay, güvenli ve bağımsız şekilde erişebilmesi amaçlanıyor.

Haber: Sudenur Abaylı

Kamera: Sedat Delibaş

Orta Gerilim Sensör Sistemi Projesi Destek Almaya Hak Kazandı

Süleyman Demirel Üniversitesi (SDÜ) Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölümü öğretim üyesi Doç. Dr. Celal Fadıl Kumru'nun görev aldığı "Orta Gerilim Sensör Sistemi" adlı proje, TÜBİTAK TDEP 1507 KOBİ Ar-Ge Başlangıç Destek Programı 2026 kapsamında destek almaya hak kazandı.

Elektrik dağıtım hatlarında görev yapan personelin iş sağlığı ve güvenliğini artırmayı hedefleyen proje, orta gerilim havai hatlarda herhangi bir fiziksel temas gerektirmeden ölçüm ve izleme yapılabilmesini amaçlıyor.

Proje, temel olarak akım ve gerilim modüllerinden oluşuyor. Akım modülünde, kullanıcı yüksek gerilim hattına temas etmeden, hattın altına yerleştirilen sensörler aracılığıyla elektrik hattından geçen akımın temassız bir şekilde ölçülmesi sağlanıyor. Böylece hatta bulunan akım değerleri güvenli bir biçimde takip edilebiliyor.

Gerilim tarafında ise elektrik alan sensörlerinden yararlanılıyor. Sensörler, hattın altındaki elektrik alan değerlerini ölçerek fazların enerji durumunu belirliyor. Bu sayede hangi fazlarda enerji bulunduğu, kullanıcıya bir mobil uygulama arayüzü üzerinden gösterilebiliyor.

Geliştirilecek sistem sayesinde, orta gerilim hatlarında akım tahmini ve enerji durumu tespiti fiziksel temas olmaksızın gerçekleştirilebilecek. Bu teknoloji, özellikle saha çalışanlarının ölçüm ve kontrol işlemleri sırasında yüksek gerilim kaynaklı risklere maruz kalmasını azaltmayı hedefliyor.

Projenin hayata geçirilmesiyle birlikte, orta gerilim havai hatların daha güvenli ve pratik bir şekilde izlenmesine yönelik yenilikçi bir çözüm geliştirilmesi amaçlanıyor.

SDÜ Elektrik Elektronik Mühendisliği
Doç. Dr. Celal Fadıl KUMRU

Haber: Fatma Tekin
Kamera: Sedat Delibaş

Isparta Türküleri Keman Eğitime Uyarlandı

Isparta'nın yöresel ezgileri, bu kez yalnızca konserlerde değil, keman eğitiminde de kullanılmaya başlandı. Süleyman Demirel Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Yıldız Mutlu Yıldız tarafından gerçekleştirilen araştırmada, Isparta türkülerinin keman eğitiminde öğretim materyali olarak kullanılabilirliği incelendi.

Çalışmada, lisans düzeyinde keman eğitimine başlayan öğrencilerin yaşadığı teknik güçlüklerin giderilmesinde yöresel ezgilerden yararlanılması amaçlandı. Öğrencilerin kendilerine yakın hissettikleri türküler çalmasını da artırdığı gözlemlendi. Bu durumun, öğrencilerin derslere olan ilgisini ve müzikle kurdukları bağı güçlendirdiği görüldü.

Araştırmada "Birini Yavrum Birini", "Şu Gelen Atlı Mıdır?", "Çayıra Serdim Postu" ve "Bahçelerde Üzerlik" adlı dört Isparta türküsünden yararlanıldı. Uygulama sonucunda öğrencilerin aksak usuldeki ölçüleri çalma, pozisyon geçişleri ve genel müzikal becerilerinde gelişim gözlemlendi. Ayrıca yöresel ezgilerin öğrencilerin teknik çalışmalarını daha istekli ve keyifli şekilde sürdürmelerine katkı sağladığı belirlendi.

Çalışma, yöresel müziklerin eğitim sürecinde kullanılmasının öğrencilerin teknik becerilerini geliştirmenin yanı sıra müziğe olan ilgilerini ve motivasyonlarını da artırabileceğini ortaya koydu. Böylece geleneksel ezgilerin, yalnızca kültürel değer taşıyan eserler olarak değil, aynı zamanda eğitim sürecini destekleyen etkili materyaller olarak da değerlendirilebileceği gösterildi.

Isparta'nın zengin somut olmayan kültürel mirasının akademik çalışmalarla kayıt altına alınması ve gelecek nesillere aktarılması da araştırmanın önemli hedefleri arasında yer alıyor. Böylece Isparta türkülerini hem kültürel mirasın yaşatılmasına hem de keman eğitimine katkı sağlayan bir öğretim materyaline dönüştürüyor.

Haber: Fatma Sude İlhan
Kamera: Sude Pak

“Sanalı Bırak, Saha Seni Bekliyor” Projesinde Yangın Güvenliği Ele Alındı

Süleyman Demirel Üniversitesi tarafından yürütülen “Sanalı Bırak, Saha Seni Bekliyor” projesi, futbol eğitiminin yanı sıra 8-15 yaş grubundaki çocukları hayatın içinden pratik bilgilerle buluşturmaya devam etti. Proje kapsamında gerçekleştirilen eğitimde yangın güvenliği ele alındı.

Eğitim kapsamında Isparta İtfaiyesinden uzman bir personel çocuklarla bir araya gelerek yangın güvenliği konusunda bilgilendirici bir sunum gerçekleştirdi. Sunumda, yangın anında yapılması gereken doğru müdahaleler, alınması gereken güvenlik tedbirleri ve yangın sonrasında izlenmesi gereken yollar hakkında çocuklara bilgiler aktarıldı.

Teorik eğitimin ardından çocuklar, açık alanda gerekli güvenlik önlemleri alınarak gerçekleştirilen uygulamalı etkinliğe katıldı. İtfaiye personelinin rehberliğinde yakılan kontrollü ateşe yangın söndürme tüpleriyle müdahale eden çocuklar, öğrendikleri bilgileri uygulama fırsatı buldu.

Yangın söndürme tüpünü ilk kez dene-

yimleyen çocuklar, yangın anında nasıl hareket edilmesi gerektiğini uygulamalı olarak öğrenirken aynı zamanda acil durumlara karşı özgüven kazandı. Eğitim, çocukların hem öğrenmesini hem de eğlenceli vakit geçirmesini sağladı.

Etkinliğe katılan çocuklar, yangın sırasında ve sonrasında yapılması gerekenleri öğrenmenin kendileri için öğretici olduğunu ifade ederken, proje kapsamında gerçekleştirilen futbol antrenmanlarının da eğlenceli geçtiğini belirtti. Çocuklar, antrenmanlarda kendilerine çeşitli teknikler öğreten Murat Hasan Dünder'a teşekkürlerini iletti.

Haber ve Kamera: Begüm Tezel

Kalp Sağlığını Korumak İçin Uzmanlardan Önemli Uyarılar

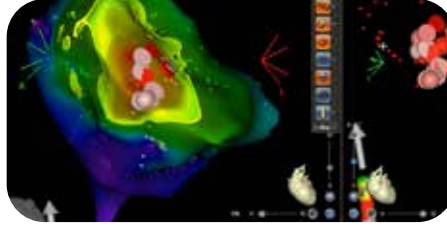
Türkiye İstatistik Kurumu'nun 2025 verileri, kalp ve damar hastalıklarının toplum sağlığı açısından ciddi bir risk oluşturmaya devam ettiğini ortaya koyuyor. Verilere göre Türkiye'de hayatını kaybeden her 10 kişiden yaklaşık 4'ü kalp ve damar hastalıkları nedeniyle yaşamını yitiriyor.

Kalp hastalıklarına karşı alınabilecek önlemleri Süleyman Demirel Üniversitesi Araştırma ve Uygulama Hastanesi uzmanları değerlendirdi. Uzmanlar, özellikle hareketsiz yaşam tarzının kalp sağlığı açısından önemli bir risk oluşturduğuna dikkat çekti.

Kalp sağlığını korumak için haftada en az 150 dakika orta tempolu yürüyüş yapılması öneriliyor. Yürüyüş sırasında hafif nefes nefese kalacak tempoda hareket edilmesinin kalp hastalığı ve kalp krizi riskini azaltmaya katkı sağlayabileceği belirtiliyor.

SDÜ Tıp Fakültesi Kardiyoloji ABD
Doç. Dr. Mevlüt Serdar KUYUMCU

Beslenme alışkanlıklarının da kalp sağlığı üzerinde önemli bir etkisi bulunuyor. Balık ve sebze tüketiminin artırılması, yağlı yiyeceklerin ise azaltılması öneriliyor. Bunun yanı sıra sigara kullanımının kalp krizi ve kalp hastalığı riskini artırdığı vurgulanırken, sigarayı bıraktıktan sonra bu riskin zamanla azaldığı ifade ediliyor.

Doç. Dr. Mevlüt Serdar Kuyumcu, kalp sağlığının korunmasında stresten uzak durmanın ve düzenli sağlık kontrollerinin de önemli olduğunu belirtti.

Uzmanlara göre düzenli fiziksel aktivite, dengeli beslenme, sigaradan uzak durma, stres yönetimi ve düzenli kontroller, kalp sağlığını korumada en etkili adımlar arasında yer alıyor.

Haber: Fatma Tekin
Kamera: Sude Pak

Zayıflama İğnelerinde Uzman Uyarısı: Bilinçsiz Kullanımdan Kaçının

Son dönemde hem dünyada hem de Türkiye'de kilo kontrolü amacıyla kullanılan Ozempic gibi ilaçlar kamuoyunda yoğun ilgi görüyor. İştahı azaltarak tokluk hissini artıran bu ilaçlar, kısa sürede yüksek miktarda kilo vermek isteyen kişiler tarafından tercih edilebiliyor.

Ancak uzmanlar, bu tür ilaçların doktor kontrolü olmadan kullanılmaması gerektiği konusunda uyarıyor. Prof. Dr. Hakan Korkmaz, ilacın kullanımına başlamadan önce kişinin sağlık durumunun mutlaka değerlendirilmesi gerektiğini belirtti.

Korkmaz, bazı hastalarda ilacın kullanılmasının uygun olmayabileceğine dikkat çekerken, medüller tiroid kanseriyle ilgili risklere ilişkin veriler bulunduğunu ifade etti. Ayrıca ilacın akut pankreatit gibi ciddi yan etkilere yol açabileceğini belirterek, kontrolsüz kullanımın doğru olmadığını vurguladı.

SDÜ Tıp Fakültesi
Prof. Dr. Hakan KORKMAZ

Konuya ilişkin Isparta halkının görüşleri de alındı. Vatandaşların bir kısmı zayıflama iğnelerine sıcak bakmadığını belirtirken, bazı vatandaşlar ise sağlıklı beslenme ve düzenli sporun daha doğru olduğunu ifade etti.

Uzmanlar, sosyal medyada hızla yayılan zayıflama trendlerinin kişileri bilinçsiz ilaç kullanımına yönlendirebileceğine dikkat çekiyor. Bu tür ilaçların yalnızca hekim değerlendirmesi ve kontrolü altında kullanılması gerektiği vurgulanıyor. Sağlık açısından sosyal medya trendleri yerine uzmanların uyarılarını dikkate almak büyük önem taşıyor.

Haber: Fatma Tekin
Kamera: Sude Pak

Acil Servise Ne Zaman Başvurmalı?

Türkiye'de acil servislerin yoğunluğu her geçen gün dikkat çeken bir konu haline gelirken, vatandaşların hangi durumlarda acil servislere başvurması gerektiği de önem taşıyor. TÜİK verilerine göre Türkiye'de her yıl milyonlarca kişi acil servislere başvuruyor. Bu yoğunluk, acil servislerin gerçekten acil müdahale gerektiren vakalara hızlı şekilde hizmet verebilmesini de önemli hale getiriyor.

Öksürük, baş ağrısı ve soğuk algınlığı gibi birçok rahatsızlık nedeniyle de acil servislere başvurulabiliyor. Ancak acil servislerin temel amacı, hayati tehlike oluşturan veya organ fonksiyonlarının kaybına neden olabilecek durumları hızlı bir şekilde tespit etmek ve tedaviye başlamak olarak ifade ediliyor.

Süleyman Demirel Üniversitesi Araştırma ve Uygulama Hastanesi Doktor Öğretim Üyesi Ahmet Yunus Hatip, acil servislerin işleyişi ve vatandaşların hangi durumlarda acil servise başvurması gerektiği hakkında önemli bilgiler verdi.

Hatip, Türkiye genelinde acil servis başvurularının oldukça yüksek seviyelerde olduğunu belirterek, yoğunluğun yönetilmesinde triyaj sisteminin önemli bir rol oynadığını ifade etti. Hastanelerde uygulanan triyaj sisteminde hastalar; yeşil, sarı ve kırmızı alan olmak üzere farklı öncelik gruplarına ayrılıyor.

Hastaların tansiyon, nabız, solunum sayısı, kandaki oksijen seviyesi ve ateş gibi yaşamsal bulguları değerlendirilirken, bu veriler hastanın şikayetleriyle birlikte ele alınıyor. Yapılan değerlendirme sonucunda acil müdahale gerektirmeyen hastalar yeşil alanda, daha hızlı değerlendirilmesi gereken hastalar sarı alanda, hayati tehlikesi bulunan ve bekletilmemesi gereken hastalar ise kırmızı alanda değerlendiriliyor.

Bu nedenle acil serviste bazı hastaların diğerlerinden önce muayeneye alınması, hastanede uygulanan triyaj sisteminde kaynaklanıyor. Öncelik, başvuru sırasına göre değil, hastanın tıbbi durumunun aciliyetine göre belirleniyor.

Peki hangi durumlarda acil servise başvurmak gerekiyor?

Göğüs ağrısı, ciddi karın ağrısı, yüksek ateş, bilinç bulanıklığı, bayılma ve vücudun tek tarafında güç kaybı gibi felç belirtileri acil müdahale gerektirebilecek durumlar arasında yer alıyor. Bu tür belirtilerin görülmesi halinde vakit kaybetmeden acil servise başvurulması gerekiyor.

Buna karşılık acil servislerin reçeteli veya raporlu ilaç yazdırmak, rutin tahlil yaptırmak, rapor almak ya da uzun süredir devam eden ve acil müdahale gerektirmeyen bel ağrısı gibi şikayetlerin değerlendirilmesi amacıyla kullanılması uygun görülüyor.

Acil servislerin etkin ve hızlı şekilde hizmet verebilmesi için vatandaşların sağlık durumlarını doğru değerlendirmesi ve gerçekten acil müdahale gerektiren durumlarda başvuruda bulunması büyük önem taşıyor.

Haber: Burak Tahir Sevi

Kamera: Sude Pak

Dünya Emzirme Haftası'nda Anne Sütünün Önemi Vurgulandı

Her yıl ağustos ayının ilk haftasında kutlanan Dünya Emzirme Haftası kapsamında, Süleyman Demirel Üniversitesi Araştırma ve Uygulama Hastanesi'nde farkındalık etkinliği düzenlendi. Hastanede açılan stantta ailelere anne sütünün önemi, emzirmenin anne ve bebek sağlığı üzerindeki etkileri ve anne ile çocuk arasındaki bağın gelişimine katkısı hakkında bilgiler verildi.

Etkinlik kapsamında, anne sütünün özellikle bebeğin yaşamının ilk dönemindeki önemine dikkat çekildi. Uzmanlar, doğumdan sonraki ilk süreçte emzirmeye başlanmasının ve bebeğin ilk altı ay boyunca yalnızca anne sütüyle beslenmesinin önemini vurguladı.

Emzirmenin yalnızca bebeğin beslenmesini sağlayan bir süreç olmadığı, aynı zamanda anne ve bebek arasında fiziksel ve duygusal bir bağ kurulmasına da katkı sunduğu belirtildi. Bebeğin emmesiyle birlikte anne vücudunda oksitosin hormonunun salgılandığı ve bu sürecin hem süt üretimi hem de anne-bebek arasındaki bağın güçlenmesi açısından önemli olduğu ifade edildi.

Uzmanlar, doğumdan hemen sonra verilen ilk süt, yani kolostrumun, bebek açısından önemli bağışıklık bileşenleri içerdiğine dikkat çekti. Kolostrumun içerdiği bağışıklık destekleyici maddeler sayesinde bebeğin doğumdan sonraki dönemde korunmasına katkı sağladığı belirtildi.

Etkinlikte ayrıca emzirmenin anne sağlığı açısından da önemli faydaları bulunduğu ifade edildi. Emzirmenin rahmin doğum sonrasında toparlanmasına katkı sağladığı ve anne ile bebeğin fiziksel ve duygusal temasını desteklediği aktarıldı.

Dünya Sağlık Örgütü'nün önerileri doğrultusunda, doğumdan sonraki ilk saat içerisinde emzirmeye başlanması ve bebeğin ilk altı ay yalnızca anne sütüyle beslenmesi tavsiye ediliyor. Altıncı aydan itibaren tamamlayıcı besinlere geçilmesi, ancak anne sütüne devam edilmesi ve emzirmenin iki yaşına kadar sürdürülmesi öneriliyor.

Etkinlik kapsamında stantta görev yapan hemşireler de anne ve anne adaylarına yönelik bilgilendirmelerde bulundu. Hemşireler, Dünya Emzirme Haftası kapsamında ailelere doğru bilgiyi ulaştırmayı, annelerin emzirme sürecinde karşılaşılabilecekleri sorunlara çözüm bulmalarına yardımcı olmayı ve toplumsal farkındalık oluşturmayı amaçladıklarını ifade etti.

Süleyman Demirel Üniversitesi Araştırma ve Uygulama Hastanesi'nde düzenlenen etkinlikle aileler emzirme konusunda bilinçlendirilirken, anne sütünün bebek sağlığı ve anne-bebek ilişkisi açısından taşıdığı önem bir kez daha vurgulandı.

Haber: Burak Tahir Sevi

Kamera: Begüm Tezel

Doğru İlk Yardım Hayat Kurtarıyor

Doğru ve etkili ilk yardım, hastane öncesi süreçte hayati önem taşıyan en önemli basamaklardan biri olarak öne çıkıyor. Acil durumlarda doğru tekniklerin, doğru zamanda uygulanması, bir insanın hayata tutunmasında belirleyici rol oynuyor.

Türk Kızılayı verilerine göre Türkiye genelinde her yıl ortalama 50 bin ile 75 bin kişi sertifikalı ilk yardım eğitimi alıyor. Ancak uzmanlar, yalnızca eğitim almanın değil, doğru bilgi ve tekniklerin uygulanmasının da büyük önem taşıdığına dikkat çekiyor. Yanlış uygulanan ilk yardımın, hiç müdahale etmemekten daha ciddi sonuçlara yol açabileceği belirtiliyor. Bu nedenle vatandaşların acil durumlarda nasıl hareket etmesi gerektiğini bilmesi ve mümkünse temel ilk yardım eğitimi alması önem taşıyor.

Doğru ilk yardımın önemini ve acil durumlarda yapılması gerekenleri, Süleyman Demirel Üniversitesi Araştırma ve Uygulama Hastanesi Acil Tıp Ana Bilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Nesrin Gökben Beceren değerlendirdi. Beceren, sağlık ekipleri olay yerine ulaşana kadar çevrede bulunan kişilerin doğru müdahalede bulunmasının, hastanın hayata tutunması açısından önemli olduğunu belirtti. Özellikle ani kalp durması ve solunum yolu tıkanıklığı gibi durumlarda temel ilk yardım bilgisinin hayati önem taşıdığı ifade edildi.

Solunum yolu tıkanıklıklarında öncelikle kişinin durumu doğru değerlendirilmelidir. Kişi öksürebiliyor ve nefes alabiliyorsa müdahale edilmemesi, öksürmesine izin verilmesi gerekiyor. Ancak kişinin nefes alamaması, morarmaya başlaması veya boğulma işareti yapması durumunda acil müdahale gerekiyor.

Ani bilinç kaybı ve kalp durması şüphesinde kişinin bilinci kontrol edilmeli ve acil yardım çağrılmalı. Kalp masajı gibi müdahalelerin doğru teknikle uygulanması, hayati organlara kan ve oksijen taşınmasına yardımcı olabilir. Uzmanlar, bu tür müdahalelerin internetten veya videolarından öğrenilmek yerine, yetkin kişilerden alınan uygulamalı ilk yardım eğitimiyle öğrenilmesi gerektiğini vurguluyor.

Vatandaşların müdahale konusunda yeterli bilgiye sahip olmadığı durumlarda ise vakit kaybetmeden 112 Acil Çağrı Merkezi aranarak olayın konumu ve kişinin durumu doğru şekilde bildirilmelidir.

İlk yardımda en önemli noktalardan biri, panik yapmadan doğru müdahaleyi gerçekleştirmek. Bu nedenle toplumda ilk yardım bilincinin yaygınlaştırılması, acil durumlarda hayat kurtarabilecek önemli bir kazanım olarak değerlendiriliyor.

Hayati risk taşıyan bir kişiye müdahale etmemek kadar, yanlış müdahalede bulunmak da ciddi sonuçlara yol açabilir. Bu nedenle ilk yardımın yalnızca bir sağlık bilgisi değil, aynı zamanda toplumsal bir sorumluluk ve vatandaşlık görevi olduğu bir kez daha hatırlatılıyor.

SDÜ Hastanesi Acil Tıp ABD Başkanı
Prof. Dr. Nesrin Gökben BECEREN

Haber: Burak Tahir Sevi
Kamera: Sude Pak

6 Kiloluk Miyom Başarıyla Çıkarıldı

Süleyman Demirel Üniversitesi Araştırma ve Uygulama Hastanesi'nde, yaklaşık 30 santimetre büyüklüğünde ve 6 kilogram ağırlığındaki dev miyom, Kadın Hastalıkları ve Doğum Ana Bilim Dalı hekimleri tarafından gerçekleştirilen kapsamlı operasyonla başarıyla çıkarıldı.

Uzun yıllardır miyomla yaşayan hasta, ameliyat korkusu nedeniyle tedavisini ertelemişti. Ancak zaman içerisinde karın bölgesinde baskı ve ağrı başta olmak üzere çeşitli şikayetleri arttı. Büyük kitlenin çevre organlara baskı yapması nedeniyle mide ve bağırsak problemleri, kabızlık, idrar şikayetleri ve kanama gibi sorunlar da ortaya çıkabiliyor.

Bu büyüklükteki kitlelerde ameliyat süresinin uzaması, fazla kan kaybı ve operasyon sırasında tansiyon, nabız gibi değerlerde değişiklik yaşanması gibi riskler bulunuyor. Bu nedenle hasta, ameliyat öncesinde anestezi polikliniğinde ayrıntılı bir değerlendirmeden geçirildi. Gerekli tetkiklerin tamamlanmasının ardından operasyon için hazırlıklar yapıldı.

Deneyimli sağlık ekibinin titiz çalışması sonucunda operasyon başarıyla tamamlandı. Hekimler, büyük kitlelerin cerrahi açıdan zorlu vakalar olduğunu ancak doğru planlama ve deneyimli ekip sayesinde bu tür operasyonların başarıyla gerçekleştirilebildiğini belirtti.

2004 yılından bu yana miyomla mücadele ettiğini belirten hasta Ülkü Gökşahan, daha önce de rahimden miyom alınmasına yönelik operasyonlar geçirdiğini söyledi. Doğurganlık kaygısı nedeniyle rahmin tamamen alınmasından uzun süre çekindiğini ifade eden Gökşahan, ilerleyen yıllarda yaşam konforunun ciddi şekilde bozulması üzerine ameliyat olmaya karar verdi.

SDÜ Hastanesi'nde yapılan muayene ve tetkiklerin ardından ameliyat tarihinin belirlendiğini anlatan Gökşahan, süreçten duyduğu memnuniyeti, "Keşke daha önce yapsaymışım, korkmasaymışım." sözleriyle dile getirdi.

Başarılı operasyonun ardından hasta, uzun süredir yaşamını olumsuz etkileyen sağlık problemlerinden kurtuldu. Vaka, kadın sağlığı açısından düzenli kontrollerin ve uzun süre devam eden şikayetlerde uzman hekime başvurma'nın önemini bir kez daha ortaya koydu.

Haber: Burak Tahir Sevi
Kamera: Sude Pak

SDÜ Tıp Fakültesi
Prof. Dr. Gökhan BAYHAN

Çocukların Hastane Deneyimine Renkli Bir Dokunuş

Süleyman Demirel Üniversitesi Araştırma ve Uygulama Hastanesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Polikliniği'nde bulunan çocuk oyun alanı yenilenerek daha konforlu ve işlevsel bir hale getirildi. Yenilenen alanla, hastaneye tedavi amacıyla gelen çocukların bekleme sürecini daha keyifli geçirmeleri ve hastane ortamında kendilerini daha rahat hissetmeleri amaçlanıyor.

Hastane ortamı, özellikle çocuklar için kaygı ve huzursuzluğa neden olabiliyor. Bu durumdan hareketle gerçekleştirilen çalışma kapsamında, poliklinik içerisinde çocukların oyun oynayabilecekleri, ders çalışabilecekleri, televizyon izleyebilecekleri ve çeşitli etkinliklere katılabilecekleri özel bir alan oluşturuldu.

Yenilenen oyun alanında çocukların zihinsel ve gelişimsel becerilerini destekleyecek bölümlerin yanı sıra çizgi film izleyebilecekleri ve aileleriyle birlikte vakit geçirebilecekleri alanlar da yer alıyor. Böylece çocukların poliklinikte geçirdikleri bekleme süresinin daha verimli ve eğlenceli hale getirilmesi hedefleniyor.

Projenin hayata geçirilmesinde emeği bulunan akademisyenler, çocukların yalnızca fiziksel sağlıklarının değil, ruhsal ve sosyal gelişimlerinin de önem taşıdığına dikkat çekiyor. Ailelerin gözetimi altında çocukların bir araya gelerek sosyalleşebileceği bu alanın, hastane deneyiminin daha olumlu hale gelmesine katkı sağlama-sı bekleniyor.

Yenilenen oyun alanı, çocukların hastane sürecinde kendilerini daha güvende ve mutlu hissedebilecekleri bir ortam sunarken, ailelere de çocuklarını bekleme sürecinde daha rahat takip edebilecekleri bir alan sağlıyor.

Süleyman Demirel Üniversitesi Araştırma ve Uygulama Hastanesi'nde hayata geçirilen bu çalışma, çocuk sağlığına yalnızca tedavi perspektifinden değil, çocukların psikolojik ve sosyal ihtiyaçlarını da gözeten bütüncül bir yaklaşımla bakıldığını ortaya koyuyor.

SDÜ Rektör Yardımcısı
Prof. Dr. Sabriye ERCAN

Haber: Burak Tahir Sevi
Kamera: Sedat Delibaş

SDÜ'den Avrupa'ya Yapay Zeka ve Kardiyoloji Köprüsü

Süleyman Demirel Üniversitesi (SDÜ) Tıp Fakültesi Kardiyoloji Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Doç. Dr. Mevlüt Serdar Kuyumcu, Avrupa Kardiyoloji Derneği'nin (ESC) Dijital Sağlık ve Yapay Zeka Ağı'nda Türkiye'yi temsil etmek üzere Avrupa temsilcisi olarak seçildi. Bu önemli görevle birlikte Doç. Dr. Kuyumcu, hem Türkiye'yi hem de Süleyman Demirel Üniversitesi'ni uluslararası bilim platformunda temsil edecek.

Avrupa Kardiyoloji Derneği tarafından 2026 yılı "Yapay Zeka ve Dijital Kardiyoloji Yılı" olarak ilan edilirken, yapay zeka teknolojilerinin kardiyoloji alanındaki kullanımını geliştirmek amacıyla Avrupa genelinde yeni bir çalışma ağı oluşturuldu. Bu ağın Türkiye temsilciliğine seçilen Doç. Dr. Kuyumcu, görevin kendisi için büyük bir sorumluluk taşıdığını ifade etti.

Kuyumcu, yapay zekanın artık klinik tanı ve tedavi süreçlerinin ayrılmaz bir parçası haline geldiğini belirterek, yürüttükleri bilimsel çalışmalar, geliştirdikleri yazılımlar ve dijital sağlık uygulamalarının uluslararası alanda dikkat çektiğini söyledi. Bu çalışmaların, Avrupa Kardiyoloji Derneği tarafından yapılan davetin temelini oluşturduğunu vurgulayan Kuyumcu, Türkiye'yi en iyi şekilde temsil etmek için çalışacaklarını dile getirdi.

**SDÜ Tıp Fakültesi
Kardiyoloji ABD**

Doç. Dr. Mevlüt Serdar KUYUMCU

Yeni görev kapsamında Türkiye'de dijital kardiyoloji ve yapay zeka alanında kapsamlı eğitim faaliyetleri de hayata geçirilecek. Avrupa Kardiyoloji Derneği iş birliğiyle düzenlenecek sertifikasyon programında, ülke genelinden yaklaşık 300 kardiyoloğun dijital kardiyoloji ve yapay zeka konusunda eğitim alması planlanıyor. Eğitimlerin, Süleyman Demirel Üniversitesi bünyesindeki akademisyenlerin katkısıyla yürütüleceğini belirten Kuyumcu, özellikle bu alandaki çalışmalarıyla öne çıkan öğretim üyeleriyle birlikte güçlü bir eğitim programı oluşturacaklarını ifade etti.

Sertifikasyon sürecinin ardından elde edilecek bilgi birikimiyle, yapay zeka tabanlı uygulamaların ve klinik karar destek sistemlerinin daha yaygın kullanılmasının hedeflendiğini belirten Kuyumcu, geliştirilecek yazılım ve aplikasyonların klinik çalışmalarla desteklenerek sağlık hizmetlerine katkı sunacağını söyledi.

Uluslararası görevine başlayan Doç. Dr. Mevlüt Serdar Kuyumcu, dijital sağlık ve yapay zeka alanındaki bilimsel üretimi artırmayı, uluslararası iş birliklerini güçlendirmeyi ve Türkiye'nin bu alandaki çalışmalarını Avrupa platformunda temsil etmeyi sürdürecektir. Bu gelişme, Süleyman Demirel Üniversitesi'nin sağlık teknolojileri ve yapay zeka alanındaki akademik çalışmalarının uluslararası düzeydeki görünürlüğünü bir kez daha ortaya koyuyor.

Haber: Fatma Sude İlhan
Kamera: Sude Pak

Sivrisinekler Küçük, Taşıdığı Risk Büyük

Dünya Sivrisinek Günü kapsamında SDÜ Araştırma ve Uygulama Hastanesi'nde düzenlenen farkındalık etkinliğinde, sivrisineklerle bulaşan hastalıklara ve korunma yöntemlerine dikkat çekildi.

20 Ağustos Dünya Sivrisinek Günü kapsamında Süleyman Demirel Üniversitesi Araştırma ve Uygulama Hastanesi poliklinik girişinde farkındalık standı kuruldu. Dr. Öğr. Üyesi Onur Ünal'ın katkılarıyla gerçekleştirilen etkinlikte ziyaretçilere sivrisineklerin taşıdığı sağlık riskleri hakkında bilimsel bilgiler aktarılırken, merak edilen sorular da yanıtlandı.

Sivrisineklerin yalnızca rahatsızlık veren canlılar olmadığına dikkat çekilen etkinlikte, birçok bakteri, virüs ve parazitin insanlara taşınmasında rol oynadıkları belirtildi. Bu hastalıkların başında sıtmanın geldiği, bunun yanı sıra dang, Zika ve Batı Nil virüsü gibi çeşitli enfeksiyonların da sivrisinekler aracılığıyla bulaşabildiği ifade edildi.

Uzmanlar, sivrisineklerle mücadelenin yalnızca bireysel konfor açısından değil, halk sağlığının korunması ve enfeksiyon hastalıklarıyla mücadele açısından da önemli olduğunu vurguladı. Özellikle çevredeki su birikintilerinin kurutulması, kapı ve pencerelerde sineklik kullanılması, vücudu örten uygun kıyafetlerin tercih edilmesi ve uygun sinek kovucu ürünlerin kullanılması önerildi.

Gün boyunca ziyaretçilerini ağırlayan farkındalık standında, sivrisinek ısırıklarına karşı alınabilecek önlemler konusunda bilgilendirme yapılarak bireysel korunmanın yanı sıra toplumsal farkındalığın artırılması hedeflendi.

"Sivrisinekler küçük ama önemi büyük canlılar." mesajının öne çıktığı etkinlik, hastane ziyaretçilerine sivrisinek kaynaklı sağlık risklerine karşı daha bilinçli hareket etmenin önemini hatırlattı.

Haber: Sudenur Abaylı

Kamera: İsmail Orhun Koç

Yaz Aylarında Sağlıklı Beslenme İçin Uzmanlardan Öneriler

Yaz aylarında artan sıcaklıklar, vücudun sıvı ve mineral ihtiyacını artırırken yanlış beslenme tercihleri çeşitli sağlık sorunlarına ve gıda zehirlenmelerine yol açabiliyor. Uzmanlar, sıcak havalarda yeterli ve dengeli beslenmenin önemine dikkat çekiyor.

Terleme ile birlikte yalnızca su değil, sodyum, potasyum ve magnezyum gibi mineraller de kaybediliyor. Bu nedenle yaz aylarında öncelikli olarak yeterli miktarda sıvı tüketilmesi ve vitamin ile mineral açısından zengin taze meyve ve sebzelere beslenmede yer verilmesi öneriliyor. Ayran, kefir ve yoğurt gibi fermente ürünlerin yanı sıra balık, tavuk ve kuru baklagiller gibi hafif protein kaynaklarının tüketilmesi de önem taşıyor. Tam tahıllı ürünlerle desteklenen bu beslenme düzeni, dengeli bir yaz beslenmesine katkı sağlıyor.

Sıcak havalarda gıda zehirlenmelerine karşı da dikkatli olunması gerekiyor. Bakteriler sıcak ortamlarda daha hızlı çoğalabildiği için kırmızı et, tavuk, balık ve deniz ürünleri, süt ve süt ürünleri, kremalı tatlılar, mayonezli salatalar ve uygun koşullarda saklanmayan yiyecekler risk taşıyor. Pişmiş yiyeceklerin oda sıcaklığında uzun süre bekletilmemesi de önem taşıyor.

Sıvı tüketiminde ise suyun yeri ayrı tutuluyor. Çay ve kahve sıvı içeriğine sahip olsa da suyun yerini tam olarak karşılamıyor. Yüksek miktarda şeker içeren gazlı içeceklerin ise gereksiz enerji alımına ve kilo kontrolünün zorlaşmasına neden olabileceği belirtiliyor.

Uzmanlar, su tüketiminin ayran, sade maden suyu veya evde hazırlanmış doğal meyve suları gibi seçeneklerle desteklenebileceğini ifade ediyor. Doğru içecek tercihleri, dengeli beslenme ve gıdaların uygun koşullarda saklanmasıyla yaz aylarının daha sağlıklı geçirilmesi mümkün.

SDÜ Beslenme ve Diyetetik Bölümü

Dr. Öğr. Üyesi Müberra YILDIZ

Haber: Fatma Sude İlhan

Kamera: Sedat Delibaş

Kekik Atıkları Döngüsel Ekonomiyle Ekonomik Değere Dönüşüyor

Süleyman Demirel Üniversitesi Çevre Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi Dr. Öğr. Üyesi Necati Berk Bıtrak'ın yürütücülüğünde gerçekleştirilen, kekik hasat atıklarının değerlendirilmesini amaçlayan TÜBİTAK 1507 projesi başarıyla tamamlandı.

Sürdürülebilir tarım ve döngüsel ekonomi yaklaşımıyla yürütülen projede, özellikle Denizli'de kekik işleme faaliyetleri sonucunda ortaya çıkan atıkların değerlendirilmesi hedeflendi. Bu kapsamda çiftçi kooperatiflerinden temin edilen kekik hasat atıkları üzerinde çeşitli çalışmalar gerçekleştirildi. Proje ile tarımsal üretim sırasında ortaya çıkan atıkların yeniden kullanılabilir hale getirilmesi ve bu atıkların ekonomiye kazandırılması amaçlandı.

Projede kekik atıklarından kekik yağı, hidrosol, kompost, pelet ve biyogaz gibi farklı ürünlerin elde edilmesine yönelik çalışmalar yapıldı. Ayrıca elde edilen ürünlerin bitki hastalıkları ve zararlılarıyla mücadelede kullanılabilir potansiyeli araştırıldı. Böylece atıkların yalnızca bertaraf edilmesi yerine farklı alanlarda değerlendirilmesi ve üretim sürecine yeniden kazandırılması üzerinde duruldu.

Çalışmada yalnızca ilk aşamadaki atıkların değil, üretim sürecinde ortaya çıkan diğer artıkların da yeniden değerlendirilmesine odaklanıldı. Özellikle distilasyon sonrasında kalan posanın pelet üretimi, kompostlama ve biyogaz üretimi açısından değerlendirilebileceği belirlendi. Bu yaklaşım

sayesinde üretim sürecinde oluşan atık miktarının azaltılması ve mevcut kaynakların daha verimli kullanılması hedeflendi.

Proje kapsamında, tek bir atığın farklı işlemlerden geçirilerek sekiz farklı ürüne dönüştürülebildiği bir biyorefineri modeli ortaya konuldu. Böylece atıkların ekonomik değere dönüştürülmesi ve mümkün olduğunca az atık üreten sürdürülebilir bir sistem oluşturulması amaçlandı. Ortaya konulan modelin, tarımsal atıkların farklı alanlarda değerlendirilmesine yönelik çalışmalara da örnek oluşturması hedefleniyor.

Çalışmayla birlikte kekik hasat atıklarının çevreye zarar vermeden geri kazanılması, ekonomik değere dönüştürülmesi ve döngüsel ekonomi yaklaşımıyla sürdürülebilir tarıma katkı sağlanması hedeflendi. Proje, tarımsal üretimde atık olarak görülen materyallerin yeniden değerlendirilerek farklı ürünlere dönüştürülebileceğini ortaya koymasından önem taşıyor. Aynı zamanda bu tür çalışmaların, kaynakların daha verimli kullanılması ve sürdürülebilir üretim anlayışının yaygınlaşmasına katkı sağlaması bekleniyor.

Haber: Ezgi Nur Özbütün
Kamera: İsmail Orhun Koç

Proje Yürütücüsü

Dr. Öğr. Üyesi Necati Berk BITRAK

Yapay Zeka İletişim Sektörünü Nasıl Değiştiriyor?

Yapay zeka, günümüzde birçok sektörde olduğu gibi iletişim dünyasında da çalışma biçimlerini yeniden şekillendiriyor. Özellikle reklamcılık alanında tasarımdan metin üretimine, strateji geliştirmeden sunum hazırlamaya kadar pek çok aşamada yapay zekadan yararlanılabiliyor.

Süleyman Demirel Üniversitesi tarafından yürütülen bir çalışma kapsamında hazırlanan "Reklam Yaratıcı Süreçlerinde Sorumlu Yapay Zeka Kullanımı" adlı rehber, öğrencilerin ve sektöre yeni adım atacak iletişimcilerin yapay zekayı daha bilinçli ve etik şekilde kullanmasına yönelik hazırlandı.

Çalışmayı hazırlayan Doç. Dr. Mevlüt Sedat Dönmez, yapay zekanın reklamcılık sektöründe brief alınmasından strateji geliştirmeye, yaratıcı metinlerin hazırlanmasından sunum aşamasına kadar birçok süreçte kullanılabileceğini belirtti. Rehberin, sektörde görev yapan reklamcılarla gerçekleştirilen görüşmeler doğrultusunda hazırlandığı ve özellikle yeni mezun öğrencilerin bilinçlendirilmesinin amaçlandığı ifade edildi.

Çalışmada yapay zekanın eğitim ve akademik süreçlerde kullanımına da dikkat çekildi. Öğrencilerin ödev, tez ve çeşitli çalışmalarında yapay zekadan yararlanırken etik kurallara uymasının önemine vurgu yapıldı.

Uzmanlara göre yapay zeka, şu an için insanın yerini alan bir teknoloji olmaktan çok, çalışmalarını destekleyen güçlü bir yardımcı konumunda. Teknoloji ne kadar gelişirse gelişsin, iletişime duyguyu, özgünlüğü ve anlamı kazandıran unsurun insan olmaya devam edeceği vurgulanıyor.

Haber: Fatma Sude İlhan

SDÜ, AFAD ile Afetlere Karşı İş Birliğini Güçlendiriyor

Afet ve acil durumlara yönelik hazırlık çalışmalarını güçlendirmek amacıyla AFAD, Süleyman Demirel Üniversitesi ve Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi arasında iş birliği protokolü imzalandı.

Protokol kapsamında üniversitelerde afet farkındalığının artırılması, öğrencilerin afet ve acil durumlara yönelik eğitimlere katılması ve arama-kurtarma çalışmalarında daha bilinçli hale gelmesi hedefleniyor.

Süleyman Demirel Üniversitesi kampüsünde AFAD için tahsis edilen alanda hizmet binasının yapımının da tamamlanmak üzere olduğu belirtildi. İş birliğiyle öğrencilerin AFAD gönüllülüğü ve ilgili akreditasyon süreçlerine katılımının desteklenmesi amaçlanıyor.

Protokol kapsamında AFAD tarafından öğrencilere afet farkındalığı ve arama-kurtarma eğitimleri verilirken, üniversitelerin de AFAD çalışmalarına akademik destek sağlaması planlanıyor. Bunun yanı sıra Isparta'nın afet risklerinin belirlenmesi, risk analizlerinin yapılması ve olası afetlerin etkilerinin azaltılmasına yönelik ortak çalışmalar yürütülecek.

Yetkililer, Isparta'nın deprem başta olmak üzere çeşitli afet riskleriyle karşı karşıya bulunması nedeniyle bu iş birliğinin öğrenciler ve kent açısından önemli olduğunu vurguladı.

Anlaşmayla birlikte üniversitelerde yürütülen afet farkındalığı çalışmalarının daha geniş bir alana yayılması ve afetlere karşı daha bilinçli ve hazırlıklı bir toplum oluşturulmasına katkı sağlanması hedefleniyor.

Haber: Sudenur Abaylı
Kamera: Sedat Delibaş

Güzel Sanatlar Fakültesi'nde Özel Yetenek Sınavı Heyecanı

Süleyman Demirel Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nde 2026-2027 akademik yılı özel yetenek sınavları başladı. Türkiye'nin farklı illerinden Isparta'ya gelen aday öğrenciler, hayallerindeki sanat eğitimine bir adım daha yaklaşabilmek için jüri karşısında yeteneklerini sergiledi.

Bu yıl özel yetenek sınavlarına gösterilen yoğun ilgi dikkat çekerken, Süleyman Demirel Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Mustafa Genç, başvuru sayısının önceki yıllara göre önemli ölçüde arttığını belirtti. Genç, temel yeterlik sınavından alınan puanlar doğrultusunda gerçekleştirilen özel yetenek sınavlarına olan yoğun ilginin üniversite açısından memnuniyet verici olduğunu ifade etti.

Sınav sürecinin güvenilir ve şeffaf bir şekilde yürütüldüğünü vurgulayan Genç, adayların fakülteye girişlerinden itibaren kamera kaydına alındığını, sınavların kamera gözetiminde gerçekleştirildiğini ve jüri değerlendirmelerinin adayların isimleri açılmadan yapıldığını belirtti. Bu uygulamalar sayesinde sınav sürecinin her aşamasının denetlenebilir ve şeffaf bir şekilde yürütülmesi amaçlanıyor.

SDÜ GSF Dekanı
Prof. Dr. Mustafa GENÇ

Sınav salonlarında adaylar yeteneklerini en iyi şekilde ortaya koyabilmek için heyecanla mücadele ederken, fakültenin kantininde de aileler ve aday yakınlarının bekleyişi sürdü. Farklı şehirlerden gelen adaylar, sınav öncesindeki heyecanlarını ve Süleyman Demirel Üniversitesi'ni tercih etme nedenlerini paylaşıırken, aileleri de onları yalnız bırakmadı.

Uzun süredir müzikle ilgilenen ve sanat alanında eğitim almak isteyen adaylar için özel yetenek sınavları, kariyer yolculuklarında önemli bir adım niteliği taşıyor. Türkiye'nin farklı illerinden gelen gençler, sınavlarda yeteneklerini sergileyerek Süleyman Demirel Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nde eğitim alma hedefiyle mücadele etti.

Yoğun katılımı gerçekleştirilen özel yetenek sınavlarıyla Süleyman Demirel Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi, yeni eğitim döneminde sanat alanında kendini geliştirmek isteyen genç yetenekleri bünyesine kazandırmaya hazırlanıyor. Sınava katılan tüm adaylara başarılar diliyoruz.

Haber: Fatma Sude İlhan
Kamera: Sedat Delibaş

Yapay Zekada Şeffaflık İçin Yeni Bir Adım: GEMEX

Yapay zeka modellerinin akademik araştırmalardan sağlık sektörüne ve karar mekanizmalarına kadar hayatın birçok alanında kullanılması, bu sistemlerin ürettiği sonuçların nasıl ortaya çıktığı sorusunu da beraberinde getiriyor. Süleyman Demirel Üniversitesi öğretim üyesi Prof. Dr. Utku Köse tarafından geliştirilen GEMEX, yapay zeka modellerinin karar süreçlerini daha anlaşılır ve şeffaf hale getirmeyi amaçlıyor.

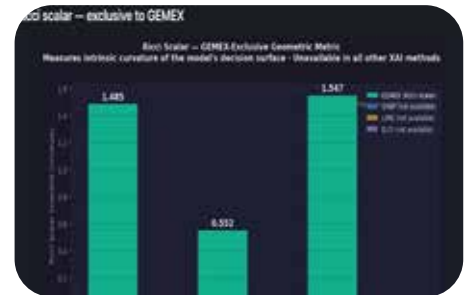
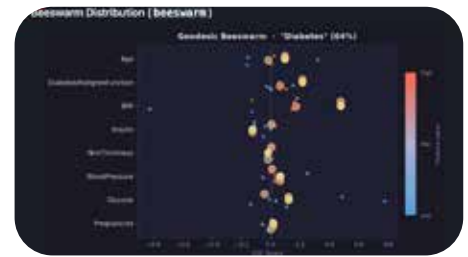
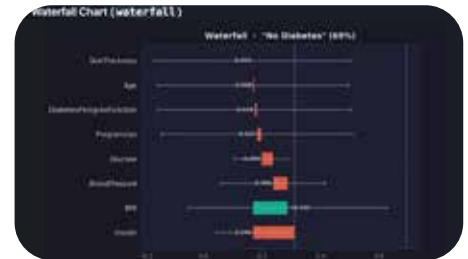
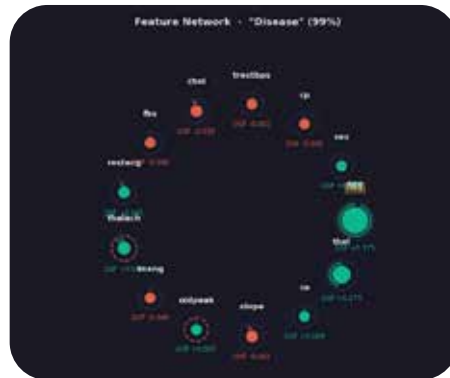
Açıklanabilir yapay zeka yaklaşımı üzerine geliştirilen GEMEX, bir modelin yalnızca hangi sonucu ürettiğini değil, bu sonuca hangi girdiler ve bağlantılar üzerinden ulaştığını anlamaya yardımcı oluyor. Böylece yapay zeka sistemlerinin verdiği kararların daha yakından incelenmesi ve sonuçların arkasındaki ilişkilerin anlaşılması mümkün hale geliyor. Bu yaklaşım, özellikle yapay zekanın önemli kararların alınmasında kullanıldığı alanlarda kullanıcıların sisteme duyduğu güvenin artırılmasına da katkı sağlayabiliyor.

Özellikle derin öğrenme ve hibrit makine öğrenmesi modellerinin çok sayıda parametre içermesi, sistemlerin karar süreçlerinin insanlar tarafından anlaşılmasını zorlaştırabiliyor. Bu durum, yapay zeka modellerinin "kara kutu" olarak nitelendirilmesine neden oluyor. Açıklanabilir yapay zeka yöntemleri ise bu süreçleri görünür hale getirecek modelin girdiler ile çıktılar arasındaki ilişkisini ortaya koyuyor. Böylece araştırmacılar, yalnızca modelin performansını değil, kararın oluşmasında hangi unsurların etkili olduğunu da değerlendirebiliyor.

Açık kaynaklı olarak geliştirilen GEMEX'in, yapay zeka tabanlı uygulamalar geliştiren akademisyenler ve karar vericiler için önemli bir araç olması hedefleniyor. Açık kaynak yapısı sayesinde GEMEX'in farklı araştırma alanlarında kullanılabilmesi ve yeni çalışmalarla geliştirilebilmesi de mümkün oluyor. Sistem, yapay zekanın yalnızca sonuç üreten değil, kararlarının nasıl oluştuğunu açıklayabilen ve güvenilirliği değerlendirilebilen bir teknoloji haline gelmesine katkı sunmayı amaçlıyor.

Prof. Dr. Utku Köse, GEMEX'in özellikle sağlık ve biyomedikal alanlarda güvenilir yapay zeka kullanımına katkı sağlayabileceğini belirtiyor. Klinik karar destek sistemlerinde kullanılan modellerin yalnızca doğru sonuç vermesi değil, bu sonuçlara nasıl ulaştığının da anlaşılabilmesi büyük önem taşıyor. Köse, GEMEX'i bu doğrultuda yürüttüğü çalışmalarında da kullanıyor.

Tarihi Dokumalarda “Siyah Dökülmesi” Sorununa Yeni Çözüm

Geleneksel boyama yöntemleriyle elde edilen siyah renk, zaman içerisinde tekstil liflerinde yapısal bozulmalara yol açabiliyor. Özellikle tarihi halı ve kilimlerde görülen ve “siyah dökülmesi” olarak adlandırılan bu sorun, Süleyman Demirel Üniversitesi GSF Dekanı Prof. Dr. Mustafa Genç'in çalışmasıyla yeni bir yöntemle ele alındı.

Geleneksel yöntemde siyah renk elde edilirken tanen içeren meşe palamudu, sumak yaprağı ve nar kabuğu gibi bitkiler kullanılıyor. Ardından yoğun miktarda demirle mordanlama işlemi gerçekleştiriliyor. Zaman içerisinde demirin yün liflerine zarar vermesi, siyah renkli bölümlerin dokumadan dökülmesine neden oluyor.

Prof. Dr. Mustafa Genç, bu soruna alternatif bir yöntem geliştirmek amacıyla ana renklerden yararlanarak siyah elde etmeyi denedi. Laboratuvar çalışmalarında yünü sırasıyla sarı, kırmızı ve mavi renklerle boyayan Genç, bu yöntemle oldukça koyu ve dayanıklı bir siyah renk elde etti. Yöntemin tekrarlanabilirliğini görmek amacıyla çalışmalarını birçok kez tekrarlayan Genç, benzer sonuçlara ulaştı.

Geliştirilen yöntem, bilimsel analizlerle de test edildi. İzmir Olgunlaşma Enstitüsü'nde gerçekleştirilen haslık testlerinde yöntemin fiziksel dayanıklılığı değerlendirildi. Elde edilen sonuçların, yöntemin geleneksel siyah boyama uygulamalarına alternatif olarak kullanılabileceğini gösterdiği belirtildi.

“Genç Siyahı” olarak adlandırılan bu yöntemle, yün liflerine daha az zarar veren ve fiziksel dayanıklılığı yüksek bir siyah renk elde edilmesi amaçlanıyor.

Çalışma, yüzyıllardır tarihi dokumalarda görülen siyah dökülmesi sorununun çözümüne katkı sunarken, kültürel mirasın korunması ve sürdürülebilir tekstil üretimi açısından da önemli bir yöntem ortaya koyuyor.

Haber: Ezgi Nur Özbütün
Kamera: İsmail Orhun Koç

Minik Mezunların Büyük Sevinci

S DÜ Çocuk Üniversitesi'nde yaz dönemi boyunca eğitim alan öğrenciler, düzenlenen mezuniyet töreniyle başarı belgelerine kavuştu. Bilim, sanat ve sporla dolu sekiz haftalık eğitim programını tamamlayan minik öğrencilerin heyecanına aileleri ve akademisyenler de ortak oldu.

SDÜ Çocuk Üniversitesi'nde eğitimlerini başarıyla tamamlayan öğrenciler için mezuniyet töreni düzenlendi. Yaklaşık iki ay, toplamda sekiz hafta süren program boyunca çocuklar; bilimsel, sanatsal ve sportif etkinliklerle hem yeni bilgiler edindi hem de sosyal becerilerini geliştirme fırsatı buldu.

Akademisyenlerin gönüllü katkıları ve antrenörlerin desteğiyle gerçekleştirilen programda öğrenciler; yüzme, okçuluk ve çeşitli spor etkinliklerinin yanı sıra laboratuvar çalışmaları ve farklı bilimsel etkinliklere katıldı. Programın, çocukların akademik gelişimlerinin yanında arkadaşlık ve sosyalleşme becerilerine de katkı sağladığı belirtildi.

Programın çocukların yaz tatilini verimli geçirmelerine önemli katkılar sunduğunu ifade eden akademisyenler, öğrencilerin bilim ve sanatın yanı sıra sporla da buluştuğunu vurguladı. Velilerden alınan geri bildirimlerde ise çocukların özellikle sosyalleşme, farklı spor dallarını tanıma ve dijital bağımlılıktan uzaklaşma noktasında programdan olumlu yönde etkilendiği aktarıldı. Çocukların programa gösterdiği ilgiden duydukları memnuniyeti dile

getiren akademisyenler, öğrencilerin yoğun programa kısa sürede uyum sağladığını ve etkinliklere büyük bir istekle katıldığını belirtti. Veliler de çocuklarının program süresince hem eğlenceli hem de öğretici bir yaz geçirdiğini ifade ederek Çocuk Üniversitesi'nin devam etmesini temenni etti.

Mezuniyet töreninde çocuklarının mutluluğuna ortak olan aileler, programdan duydukları memnuniyeti dile getirirken öğrenciler ise sekiz haftalık eğitim sürecinin sonunda mezun olmanın heyecanını yaşadı.

Tören, öğrencilere mezuniyet belgelerinin takdim edilmesinin ardından gerçekleştirilen pasta kesimiyle sona erdi. Çocuk Üniversitesi, çocukların bilim, sanat ve sporla iç içe geçirdiği bir yaz döneminin ardından yeni anılar ve kazanımlarla tamamlandı.

Haber: Sudenur Abaylı

Kamera: İsmail Orhun Koç

SDÜ Öğrenci Toplulukları 2025-2026 Akademik Yılında 1200'ü Aşkın Etkinliğe İmza Attı

Süleyman Demirel Üniversitesi, 2025-2026 akademik yılını geride bırakırken öğrenci topluluklarının yıl boyunca gerçekleştirdiği etkinliklere ilişkin istatistikler de belli oldu. Öğrencilerin sosyal, kültürel, akademik ve sportif alanlarda aktif rol aldığı akademik yılda, üniversite bünyesindeki topluluklar 1200'ü aşkın etkinlik gerçekleştirdi.

Akademik yılın en fazla etkinlik gerçekleştiren öğrenci topluluğu, 125 etkinlik ile Süleyman Demirel Üniversitesi Sinirbilim Öğrenci Topluluğu oldu. Sinirbilim Öğrenci Topluluğu, bu başarısıyla yılın en aktif öğrenci topluluğu olarak zirvede yer aldı.

Listenin ikinci sırasında 117 etkinlik ile Genç İnovatif Hekimler ve Sağlık Topluluğu bulunurken, üçüncü sırada ise 88 etkinlik gerçekleştiren Dijital Oyunlar ve E-Spor Topluluğu yer aldı.

Süleyman Demirel Üniversitesi, öğrenci topluluklarının aktif çalışmalarıyla birlikte Türkiye genelinde de dikkat çeken üniversiteler arasında yer aldı. Üniversite, bünyesinde faaliyet gösteren 133 aktif öğrenci topluluğu ile Türkiye genelinde en fazla öğrenci topluluğuna sahip 22. üniversite oldu.

Yıl boyunca gerçekleştirilen 1200'ü aşkın etkinlikte öğrenciler; akademik, sosyal ve kültürel faaliyetlerin yanı sıra eğlenceli organizasyonlarda da bir araya geldi. Öğrenci toplulukları aracılığıyla düzenlenen etkinlikler, öğrencilerin üniversite yaşamına aktif şekilde katılmasına ve farklı alanlarda kendilerini geliştirmelerine katkı sağladı.

Haber: Burak Tahir Sevi
Kamera: Sude Pak

Geride bırakılan 2025-2026 akademik yılı, Süleyman Demirel Üniversitesi'nde öğrenci topluluklarının yoğun katılımı ve gerçekleştirdiği etkinliklerle hareketli bir dönem olarak tamamlandı.

Dezenformasyonun Toplumsal Algı Üzerindeki Etkileri

Dijital ortamda bilgiye ulaşmanın her geçen gün kolaylaşması, doğru bilginin yanı sıra yanlış ve yanıltıcı bilgilerin de hızla yayılmasına neden oluyor. Dezenformasyon, yalnızca bilgi kirliliğine yol açmakla kalmıyor, aynı zamanda toplumun olaylara ve kurumlara yönelik algısını da doğrudan etkiliyor.

Bilginin hızlı bir şekilde yayıldığı dijital çağda, dezenformasyon da kendisine kolayca yayılabileceği bir zemin buluyor. Peki, yanlış ve yanıltıcı bilgilerin toplum üzerindeki etkileri neler?

Dezenformasyonun toplumsal etkilerini, Süleyman Demirel Üniversitesi İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi Sosyoloji Bölümün'den Dr. Öğr. Üyesi Cihad Özsöz değerlendirdi.

Özsöz, özellikle toplumu yakından ilgilendiren konularda kurumsal düzeyde yanıltıcı bilgilerin paylaşılmasının, kurumlara duyulan güveni ciddi şekilde zedeleyebileceğine dikkat çekti. Devlet kurumları veya toplumun hizmetlerinden yararlandığı şirketler tarafından paylaşılan bilgilere güvenmek isteyen bireylerin, yanlış veya yanıltıcı bilgilerle karşılaşması durumunda bu güvenin zarar görebileceğini belirtti.

Dezenformasyonun yalnızca güven kaybına değil, toplumsal sorunlara da yol açabileceğine değinen Özsöz, yanlış bilgilerin belirli gruplar arasında güven oluşturmak amacıyla da kullanılabildiğini ifade etti. Bu durumun toplum içerisinde farklı gruplar arasında kutuplaşma ve suçlama eğilimini artırabileceğine dikkat çekti.

Dezenformasyonun yayılmasında teknolojinin rolü sıklıkla ön plana çıkarılsa da teknolojinin yalnızca olumsuz bir etkisinin bulunmadığı belirtiliyor. Dijital teknolojiler, bilgiye hızlı bir şekilde ulaşmanın yanı sıra bilgilerin farklı kaynaklardan doğrulanabilmesine de olanak sağlıyor.

Bu noktada dijital okuryazarlığın geliştirilmesi büyük önem taşıyor. Bireylerin sosyal medya veya farklı dijital platformlarda karşılaştıkları bilgilerin güvenilirliğini sorgulayabilmesi ve bilgileri güvenilir kaynaklar üzerinden doğrulayabilmesi, dezenformasyonla mücadelede önemli bir araç olarak öne çıkıyor.

Uzmanlar, dezenformasyonun toplumsal etkilerini azaltabilmek için eleştirel düşünme ve medya okuryazarlığı becerilerinin geliştirilmesi gerektiğine dikkat çekiyor. Dijital ortamda karşılaşılan her bilginin doğru kabul edilmemesi ve bilgilerin farklı, güvenilir kaynaklardan teyit edilmesi ise bu mücadelenin en önemli adımlarından biri olarak değerlendiriliyor.

**SDÜ İTBF
Sosyoloji
Bölümü**

Dr. Öğr.
Üyesi
Cihad
Özsöz

Haber: Fatma Sude İlhan
Kamera: Sedat Delibaş

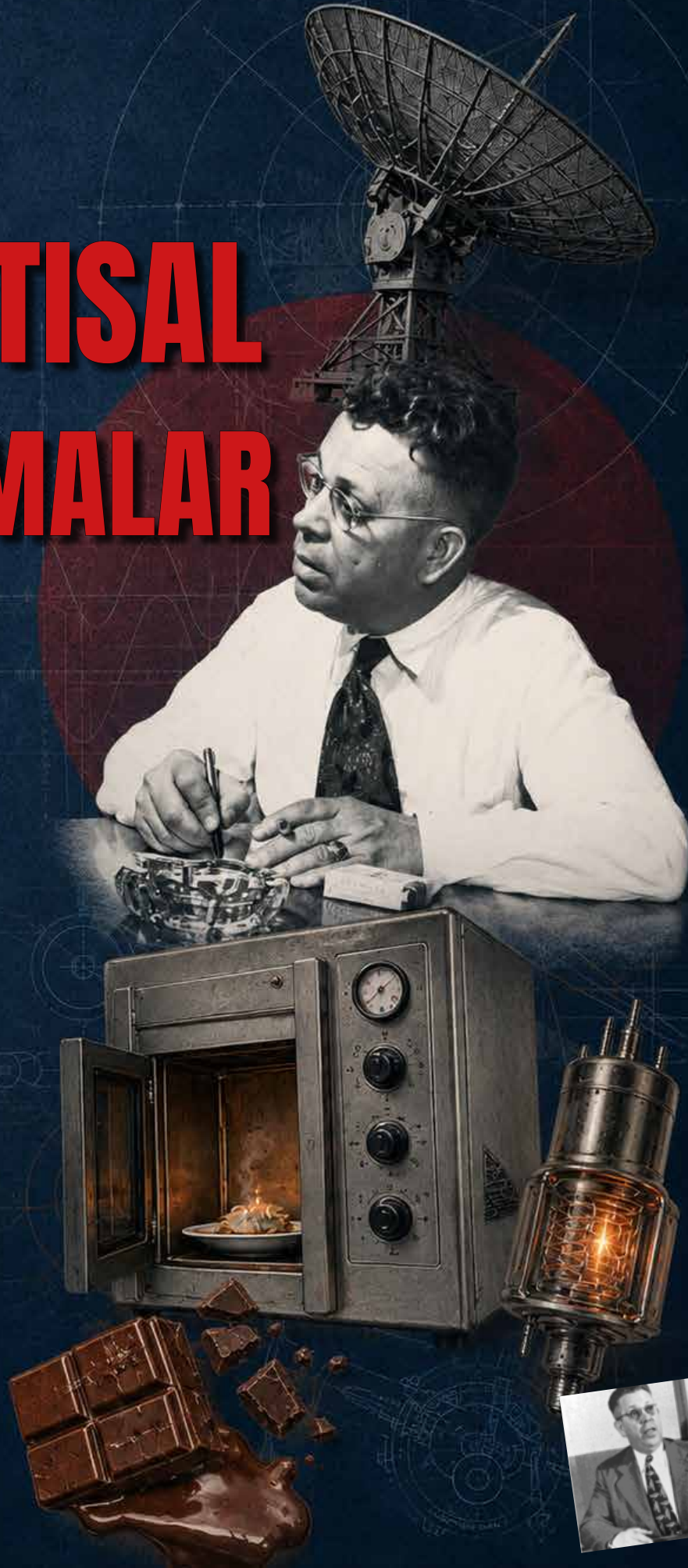
TEKNOLOJİYİ DEĞİŞTİREN RASTLANTISAL KARŞILAŞMALAR

Teknolojiyi çoğu zaman laboratuvarlarda, hatasız algoritmalarla ve milimetrik mühendislik hesaplarıyla örülü doğrusal bir yolculuk olarak hayal ederiz.

Ancak insanlık tarihini kökünden değiştiren bazı anlar vardır ki, hiçbir tasarım dökümanında veya algoritmik akış şemasında yer almaz.

18. sayımızın teması olan “Karşılaşma”, bize teknolojinin en büyük devrimlerinin bazen iki zıt kutbun, bir laboratuvar dalgınlığının ya da tamamen şans eseri bir temasın ürünü olduğunu hatırlatıyor.

Bilim dünyasında “serendipity” (aramıyor-ken bulma veya hedef dışı mutlu rastlantılar) olarak adlandırılan bu beklenmedik temaslar öngörülemez bir kıvılcımın katı formülleri nasıl yıktığını ve hayatın yönünü nasıl değiştirdiğini gözler önüne seriyor.

ERİYEN ÇİKOLATADAN MODERN MUTFAĞA

Teknolojinin en büyük kırılma anları bazen en katı planların çöktüğü ve tesadüflerin devreye girdiği anlarda saklıdır. Bu durumun tarihteki en somut örneklerinden birine bakalım: 1945 yılında Raytheon şirketinde çalışan Amerikalı mühendis Percy Spencer'ın başına gelen o meşhur karşılaşmaya. Spencer'ın hikayesini benzersiz kılan unsur resmi bir akademik diplomaya sahip olmamasıydı. 12 yaşında bir iplik fabrikasında çalışmaya başlamış, donanmada telsiz operatörlüğü yaparken geceleri kendi kendine kalkülüs, trigonometri ve kimya öğrenmiş, tamamen pratik sezgisiyle dönemin en parlak radar uzmanlarından biri haline gelmişti.

II. Dünya Savaşı sırasında müttefik kuvvetlerin hava ve deniz savunmasında hayati rol oynayan aktif radar sistemlerine mikrodalga radyo sinyalleri üreten boşluklu magnetron (cavity magnetron) tüpleri üzerine yoğunlaşan Spencer, üretimi günde 17 adetten 2.600 adede çıkaran bir verimlilik dehasıydı. 1945 yılında aktif durumdaki yüksek güçlü bir magnetron tüpünün önünde test yaparken cebindeki fıstıklı çikolatanın hızla eriyip akışkan hale geldiğini fark etti. Sıradan bir gözlemcinin dikkatsizlik veya teknik bir kaza sayıp geçebileceği bu an, Spencer'ın radyo dalgaları ile gıdanın moleküler yapısını zihninde ilk kez temas ettirdiği tarihi “karşılaşma” oldu.

Percy Spencer, yüksek frekanslı mikrodalga ışınlamının su, yağ ve şeker moleküllerini hızla titreştirerek (dielektrik ısıtma yoluyla) ısı açığa çıkardığını anında kavradı. Hipotezini doğrulamak adına ertesi gün laboratuvara getirdiği mısır tanelerini tüpün önüne koydu. Taneler saniyeler içinde patlayarak tüm laboratuvara yayıldı. İkinci deneyi olan çiğ yumurta ise iç basıncın hızla yükselmesi sonucu deney arkadaşının yüzünde patlayarak termal etkinin gücünü tartışmasız şekilde kanıtladı.

Spencer, elektromanyetik dalgaların dışarı kaçmasını önleyen ve enerjiyi hapseden yüksek yoğunluklu metal bir muhafaza tasarlayarak ilk patent başvurusunu gerçekleştirdi. Bu karşılaşmanın ilk ticari meyvesi, 1947 yılında Raytheon tarafından üretilen “Radarange” oldu. Yaklaşık 1.8 metre boyunda, 340 kilogram ağırlığında ve su soğutmalı olan bu devasa cihaz dönemin restoranları ve askeri gemileri için tasarlanmıştı. Yıllar süren mühendislik optimizasyonları, magnetronların küçültülmesi ve 1960'ların sonunda devreye giren hava soğutmalı kompakt modeller sayesinde radar savunma dalgaları bugün milyarlarca mutfakta yer alan standart mikrodalga fırınlara dönüştü.

YANLIŞ DİRENÇTEN DOĞAN KALP ATIŞI

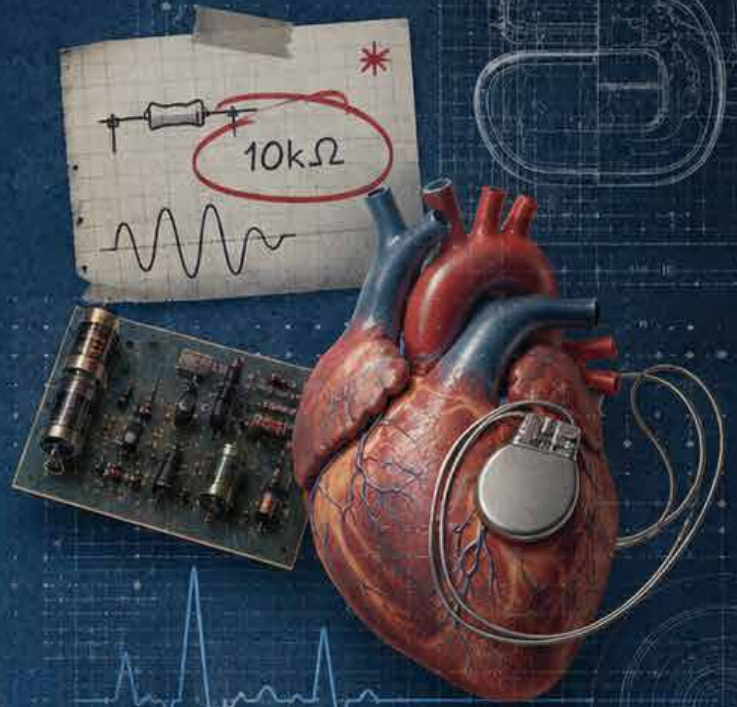
Teknolojik sıçramalar bazen de beklenmeyen bir teknik arızayı doğru okuma basiretinden doğar. 1956 yılında tıp ve mühendislik tarihinin yönünü değiştiren dönüm noktası, elektrik mühendisi Wilson Greatbatch'ın atölyesindeki işte tam böyle bir temas anında gerçekleşti.

II. Dünya Savaşı sırasında radar teknisyeni olarak görev yapan ve ardından Cornell ile Buffalo üniversitelerinde araştırmalarına devam eden Greatbatch, aslında insan kalbinin çıkardığı hızlı atım seslerini kaydedebilecek bir tıbbi osilatör tasarlamaya odaklanmıştı. Devreyi kurarken direnç kutusundan planladığı 1 megohmluk ($1M\Omega$) parça yerine yanlışlıkla 10.000 ohmluk ($10k\Omega$) bir direnç aldı ve kartın üzerine lehimledi. Osilatöre enerji verdiğinde beklenen sürekli ses sinyali yerine, devre 1.8 milisaniye boyunca elektriksel bir impuls üretti, ardından 1 saniye susarak tam 60 BPM (dakikada 60 atım) frekansında düzenli darbeler yaymaya başladı.

Greatbatch bu teknik anomalinin kalbin doğal ritmini kaybeden ventriküllerini uyarabilecek tam bir elektriksel simülasyon olduğunu anında fark etti. Bu an, arızalı bir elektronik devre ile insan kalbinin biyoelektrik mekanizmasının tarihteki en kritik "karşılaşması" oldu.

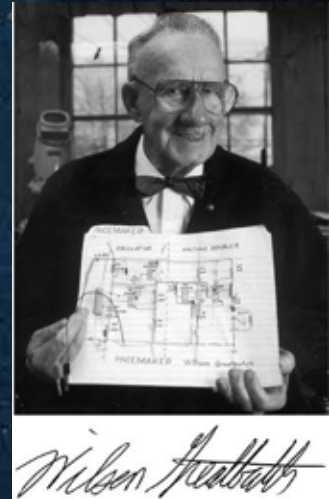
O dönemde kullanılan harici kalp pilleri, hastayı tekerlekli araba büyüklüğündeki akülere ya da doğrudan duvar prizlerine bağlayan, cildi delip kalbe uzanan kablolar yüzünden sık sık ölümcül enfeksiyonlara yol açan hantal cihazlardı.

Greatbatch, dönemin yeni teknolojisi olan silikon transistörleri ve cıva pillerini kullanarak devreyi avuç içine sığacak boyutlara indirdi. Elektrolit sızıntılarını ve vücut sıvılarının devreyi tahrip etmesini önlemek amacıyla sistemi biyouyumlu epoksi reçineyle kaplayıp izole etti.

Mühendislik ile cerrahinin bu sıra dışı karşılaşması, cerrah Dr. William Chardack ile kurulan ortaklıkla klinik boyuta taşındı. 1958 yılında yapılan ilk hayvan deneylerinde köpeğin kalbinin bu yapay devreye saniyeler içinde senkronize olmasıyla başlayan süreç, 1960 yılında Buffalo'daki Millard Fillmore Hastanesi'nde 77 yaşındaki bir kalp hastasına ilk başarılı insan nakliyle taçlandı.

Yıllar sonra pil ömrünü 10 yılın üzerine çıkaran lityum-iyot pil hücresini de geliştirerek sistemi mükemmelleştiren Greatbatch, yanlış bir direncin tetiklediği bu rastlantısal kıvılcımla, insan bedeniyle makinenin ilk kusursuz simbiyotik bağı olan implante edilebilir modern kalp pilini (pacemaker) dünyaya kazandırdı.

Wilson Greatbatch

BİR BANT PARÇASI VE İKİ BOYUTLU DÜNYA

Teknolojinin geleceği bazen de kural tanımaz bir merakın sıradan bir nesneyle temas ettiği o rastlantısal anda gizlidir. 2004 yılında malzeme bilimi ve nano-teknoloji tarihini kökten sarsan gelişme Manchester Üniversitesi'ndeki iki fizikçinin (Andre Geim ve Kostya Novoselov'un) cuma gecesi yaptığı bir beyin fırtınasında gerçekleşti.

1930'lardan bu yana teorik fizik dünyasında tek bir atom kalınlığındaki iki boyutlu kristal katmanların oda sıcaklığında var olamayacağı, termal dalgalanmalar nedeniyle kararsızlaşıp eriyeceği kabul ediliyordu. Geim ve Novoselov ise laboratuvarlarında gelenekselleştirdikleri ve mesai saatleri dışında çılgınca fikirleri test ettikleri meşhur "Cuma Akşamı Deneyleri"nden birinde bu teorik tabuyu kırmaya karar verdiler. Çözüm, yüksek vakumlu kimyasal reaktörlerden veya parçacık hızlandırıcılardan ziyade laboratuvarın temizlik rutininden çıktı. Taramalı mikroskop kullanan diğer araştırmacıların grafit bloklarının yüzeyini pürüzsüzleştirmek için şeffaf selobant yapıştırıp ardından bandı çöpe atıklarını gözlemlediler. İki araştırmacı çöpe giden bu atık bantların üzerindeki karbon kalıntılarını incelemeye başladı. Sıradan bir kurşun kalemin özü olan grafit bloklarına sıradan bir ofis bandını yapıştırıp çekerek, pulcukları yeni bant parçalarıyla tekrar tekrar ayırdılar.

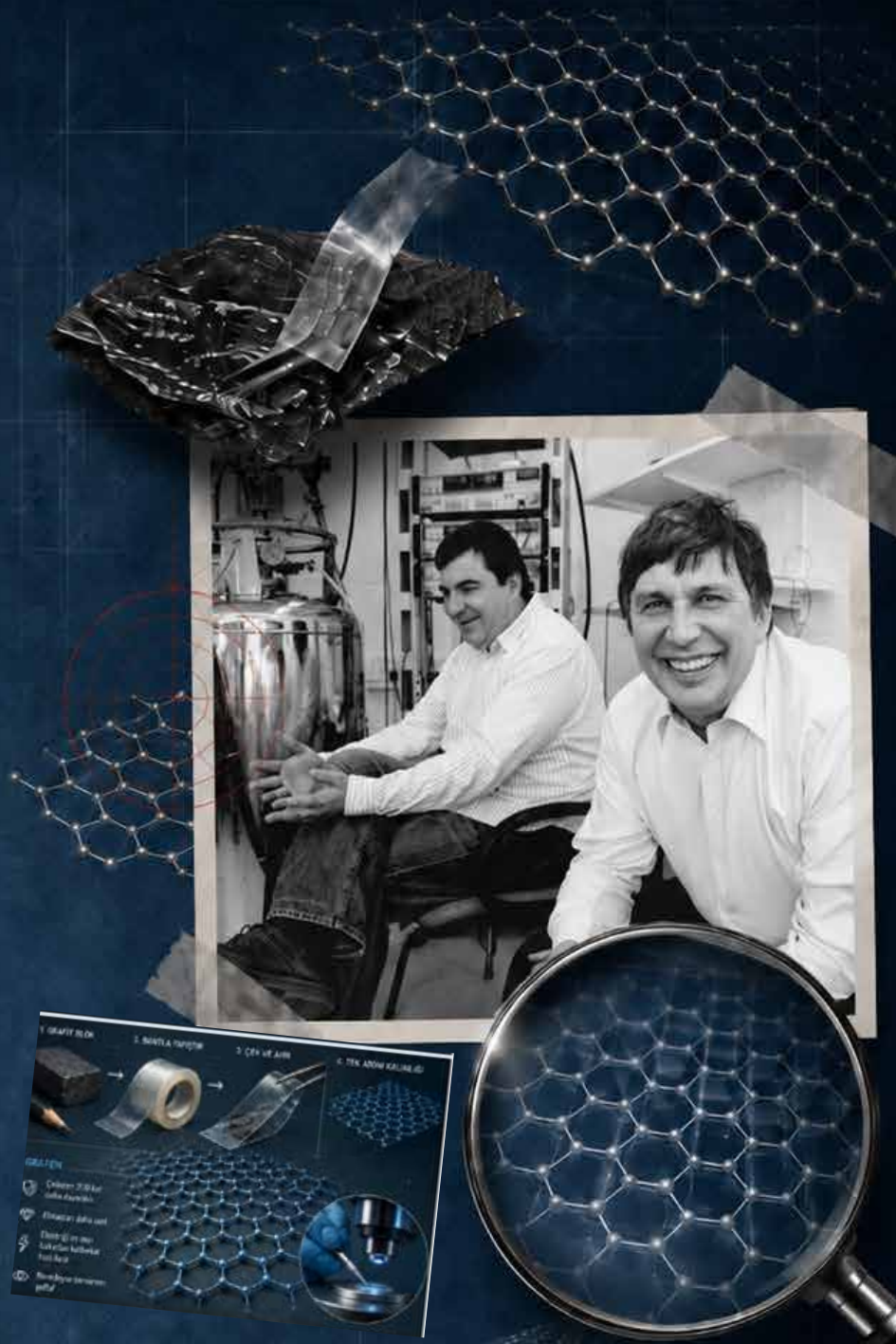
Bu mekanik pul dökme (mikromekanik soyma) yöntemiyle karbon katmanlarını adım adım incelttiler ve sonunda yalnızca tek bir atom kalınlığında olan iki boyutlu mucizeyi, yani Grafen'i oda sıcaklığında izole etmeyi başardılar. Çelikten 200 kat daha dayanıklı, elmaştan daha sert, elektriği ve ısıyı bakırdan katbekat hızlı ileten ve neredeyse tamamen şeffaf olan bu malzeme, iki fizikçiye 2010 Nobel Fizik Ödülü'nü kazandırdı.

Kurşun kalem tozu ile sıradan bir bandın bu beklenmedik karşılaşması fiziğin 70 yıllık ezberini bozmakla kalmadı. Esnek ekranlardan kuantum işlemcilere, yeni nesil bataryalardan süper iletken devrelere kadar geleceğin donanım mimarisini sıfırdan inşa eden yeni bir malzeme çağını başlattı.

RASTLANTISAL KIVILCIMI GÖREBİLMEK

Geleceği yalnızca mutlak hesaplarla değil beklenmedik anlara gösterdiğimiz dikkat ve açık fikirlilikle inşa ediyoruz. Eriyip sınılaşan bir çikolatadan mutfak devrimine, arızalı bir dirençten atan bir kalbe ve sıradan bir ofis bandından iki boyutlu süper malzemelere uzanan bu yolculuk, teknolojinin soğuk mekaniğine insan sezgisini katan en güçlü unsurun "öngörülemeyen karşılaşmalar" olduğunu kanıtıyor. Kusursuz kodların ve katı formüllerin arasında beklenmeyeni kucaklayabilmek, yeni bir çağın kapısını aralayabilir.

Yeni sayımızda rastlantıların sunduğu o zengin karşılaşmaları fark edebilmek dileğiyle... Teknolojiyle kalın :)

Begüm Tezel

Shakespeare'in Hamlet ve Hamnet Tarafları

Shakespeare Tüm zamanların en büyük dramatik yazarı ve İngiliz dilinin en önemli şairi kabul edilir. İngilizceye kendi döneminde yüzlerce yeni kelime ve deyim kazandırdığı, günlük konuşma dilini doğrudan şekillendirdiği sıkça vurgulanır. Hem insanlığı kahkahaya boğan usta komediler (Hırçın Kız, Bir Yaz Gecesi Rüyası) hem de derin trajediler (Hamlet, Macbeth, Othello) yazabilen nadir kalemlerden biridir. Yani onun zekası, kalemi, eserleri edebi ve felsefi yönü bugüne kadar sıkça konuşuldu. Biz bu yazımızda "sadece" onun zekasından ya da şiirlerinden bahsetmiyoruz. Biraz daha derine inerek William Shakespeare'in açısından, en büyük kayıbdan bahsedeceğiz. Ama önce kısaca William Shakespeare'in hayatına göz atalım.

William Shakespeare, 1564 yılında Stratford-upon-Avon'un mütevazı topraklarında hayata gözlerini açtı. Genç yaşta Londra'nın ışıltılı ve gürültülü tiyatro sahnelerine adım attığında, kaleminin gücüyle sadece bir dönemi değil, insanlık tarihinin ruhunu da ele geçireceğinden habersizdi. Ancak onun başarısı sadece sahnelerdeki alkışlardan ya da kraliyetin takdirinden ibaret değildi. Bir yanda küresel üne kavuşan eserlerin yarattığı o görkemli silüet, diğer yanda ise Stratford'daki evinde saklı kalan, zamanın tozlu raflarında unutulmaya yüz tutmuş derin bir yara vardı. O, dünyanın en büyük dramlarını kağıda dökerken, aslında kendi hayatındaki sessiz vedaların izini sürüyordu. Edebi dehası, şöhreti ve yüzyılları aşan o devasa mirasının ardında ise, bir babanın dindiremediği büyük kaybı gizliydi.

Shakespeare'in tüm o ihtişamlı külliyatının arkasındaki insanı; bir babayı ve onun taşıdığı sızıyı görebilmek için Maggie O'Farrell'in kaleme aldığı Hamnet romanına bakmamız gerekiyor. O'Farrell, bu eserde Shakespeare'i o ulaşılmaz "yazar" kaidesinden indirip, evinin salonunda yas tutan bir adama dönüştürüyor. Roman, Shakespeare'in 11 yaşında hayatını kaybeden tek oğlu Hamnet'in trajik kaybını merkezine alırken, aslında Shakespeare'in zihnindeki o meşhur "Olmak ya da olmamak" sorgulamasının, Hamlet karakterinin o derin kederinin kökenlerine iniyor. Yazar, tarihsel kayıtların boşluklarını muazzam bir kurgusal güçle dolduruyor; bir babanın evlat acısını nasıl bir başyapıtta dönüştürdüğünü, bir yasin bir tiyatro sahnesinde nasıl ölümsüzleştirdiğini anlatıyor.

Kitabın bu büyüleyici anlatımı, çok geçmeden beyaz perdeye de taşıyor. Yönetmen kolluğunda, atmosferik sinemanın usta isimlerinden biri olan Chloé Zhao'nun yer aldığı film projesi, romanın o şiirsel dokusunu sinematografik bir görsel şölene çeviriyor. Film, konuyu klasik bir biyografi çizgisinde değil, daha çok duysal ve içsel bir derinlikte işliyor. Ebeveyn olmanın ağırlığı, bir çocuğun kaybının evdeki sessizliği nasıl bir çılgınlığa dönüştürdüğü ve doğanın bu kederdeki rolü, filmin merkezindeki temel taşları oluşturuyor.

Çekim süreçlerinde ise yönetmen Zhao'nun, dönemin İngiltere'sinin o ham, doğallıktan beslenen ve zaman zaman klostrofobik hissettiren atmosferini yansıtmak için doğal ışık kaynaklarına ve dönem dokusuna büyük önem verdiği biliniyor. Oyuncu kadrosunun, Shakespeare ve eşi Agnes'in o karmaşık, tutkulu ve kederli bağını yansıtmak için gösterdiği performanslar, hikayeyi bir "dönem dramı" olmaktan çıkarıp, her çağda geçerli olan evrensel bir yas rehberine dönüştürüyor. Hamnet, hem bir kitap hem de bir film olarak, Shakespeare'in sadece kelimelerden değil, aslında kendi hayatındaki o büyük boşluklardan beslendiğini bizlere bir kez daha hatırlatıyor.

William Shakespeare, bir yanda dünyanın en ünlü trajedilerinden biri olan Hamlet'in o derin felsefi sorgulamalarını kaleme alan evrensel bir deha, diğer yanda ise 11 yaşında kaybettiği oğlu Hamnet'in acısıyla kavruken yaralı bir babadır. Hamlet, onun kaleminden çıkan dünyanın en büyük trajedilerinden biri olarak sahnelere taşınırken; Hamnet ise Shakespeare'in o meşhur maskesinin ardındaki yüzünü, yani o büyük kaybın kalbinde bıraktığı silinmez izleri yansıtır. Biri dünyaca ünlü bir edebi mirasın zirvesi, diğeri ise bu zirvenin temeline gizlenmiş, bir babanın dindiremediği kişisel kederidir.

Hamnet'in Agnes Tarafı

William Shakespeare kelimelerin sihirbazı, sahnelerin usta mimarı ve büyük trajedilerin yaratıcısı olarak tarihe kazınmış olabilir ancak o devasa külliyatın görünmeyen arka planında, asıl fırtınayı koparan başka bir el vardır. Hamnet hikayesinde Agnes (filmde Anne Hathaway), sıradan bir Elizabeth dönemi kadını olmaktan çok uzaktır. O, doğayla bağ kurabilen, sezgileri keskin, toprağın ve şifanın dilinden anlayan otantik bir ruh olarak karşımıza çıkar. Filmde, Shakespeare ile Agnes'in evliliği; bir tarafın şöhrete ve büyük sahnelere doğru giden yolculuğu ile diğer tarafın köklerine, toprağa ve evlatlarının hatırasına tutunan sadakati arasındaki o kontrast üzerinden okunur.

William, tiyatronun ışıltılı ve gürültülü dünyasında kelimelerle bir yas kulesi inşa ederken Agnes bu kaybın o ham, fiziksel ve yakıcı acısını evinin içinde, sessizliğin ve doğanın orta yerinde tek başına göğüsler. Shakespeare'in eserlerindeki o devasa keder, aslında Agnes'in toprağa verdiği evladının ardından tuttuğu o sessiz, dilsiz ve derin matem bir yansımasıdır. Hamnet filminin bu yönü, hikayeyi bir babanın vicdan azabından çıkarıp bir annenin kederle ve doğayla kurduğu o kopuvsuz, kutsal bağın merkezine yerleştirir.

Tarih bize büyük yazarların hayatlarını başarılar ve ödüllerle dolu birer zafer yüğümüz çaresizlik anlarından doğar. Bir tiyatro oyununu izlerken ya da bir romanın sayfalarını çevirirken aslında yazarın kendi yarısına bıraktığı izleri takip ederiz. Hamnet, bize tarihin tozlu raflarında unutulmuş bir çocuğun adını hatırlatmakla kalmaz, aynı zamanda en büyük sanat eserlerinin arkasında sessizce dökülen gözyaşlarını gösterir. Şöhret geçicidir, sahneler yıkılır, kalabalıklar dağılır; geriye kalan tek şey bir annenin toprağa bıraktığı evladının yokluğu ve bir babanın o yokluğu kelime kelime örme çabasıdır. Shakespeare'in dahiliği belki de tam olarak burada saklıdır: Kendi yüreğindeki en derin boşluğu, tüm insanlığın ortak aynasına dönüştürebilmesinde. Bugün hala sahnelerde o ünlü tiratları dinlerken, aslında yüzyıllar öncesinden bize uzanan o sessiz vedanın yankısını duyuyoruz; **Olmak ya da olmamak, işte bütün mesele bu...**

"Olmak ya da olmamak, işte bütün mesele bu"

Not Köşesi

Dönemin imla kurallarında Hamlet ve Hamnet isimleri birbirinin yerine geçebilecek kadar eş seslidir. Yazar, en büyük trajedisinin adını, ölmüş oğlunun adıyla doğrudan mühürlemiştir.

Modern romanlarda ve filmlerde Hamnet'in ölüm sebebi genellikle veba (salgın) olarak yansıtılsa da, kilise ve bölge arşivindeki defterlerde Ağustos 1596'da Stratford'da olağandışı bir ölüm artışı veya salgın olmadığını gösteren normal kayıtlar yer alır. Yani gerçekte 11 yaşında ne sebeple hayatını kaybettiği hala tam bir sır.

Hamlet oyunundaki "Olmak ya da olmamak" sorgulaması, sadece bir prensin varoluş krizini değil, bir babanın evladının yokluğuyla yüzleştiği o sessiz ve karanlık odanın tecessümüdür.

Ezgi Nur Özbütün

GEÇMİŞİN İÇİNDEN GEÇEN PARK

Park of Encounters: Bir askerî alan yeni hikayelere yer açabilir mi?

Her mekan, geçmişinden kalan izlerle bugünün yaşamı arasında bir karşılaşma kurar. Fakat bazı yerlerde bu karşılaşma çok daha görünürdür. Çünkü yeni bir hikaye başlatmak için önce mekanın taşıdığı eski hikayeyi anlamak gerekir.

Almanya'nın Heidelberg kentindeki eski Campbell Kışlası, uzun yıllar halka kapalı bir askerî alandı. 1937'de Nazi rejimi döneminde inşa edilen yerleşke, II. Dünya Savaşı'nın ardından Amerikan ordusu tarafından kullanıldı; daha sonra NATO'nun Avrupa'daki merkezlerinden biri haline geldi.

Askerî kullanım sona erdiğinde alanın karşısında iki olasılık vardı: Geçmişin izlerini kaldırarak tamamen yeni bir çevre oluşturmak ya da bu izleri koruyup onlara farklı anlamlar kazandırmak. Robin Winogrand Landscape Architecture ve Studio Vulkan tarafından tasarlanan **Park of Encounters – Karşılaşmalar Parkı**, ikinci yolu seçti.

“Yeni bir hikaye başlatmak için önce mekanın taşıdığı eski hikayeyi anlamak gerekir”

TARİHİ SİLMEYEN DÖNÜŞTÜRMEK

Parkın tasarımında askerî döneme ait kontrol noktaları, kameralar, aydınlatma direkleri, tabelalar ve farklı kullanım izleri tamamen kaldırılmadı. Bu öğeler, parkın yeni düzeni içinde yeniden konumlandırılarak geçmişi hatırlatan mekansal işaretlere dönüştürüldü.

Bir zamanlar gözetleme ve denetim amacıyla kullanılan nesneler, bugün ziyaretçileri durmaya ve alanın geçmişi üzerine düşünmeye yönlendiriyor. Tarih böylece yalnızca panolarda anlatılan bir bilgi değil, parkta yürürken karşılaşılan fiziksel bir deneyim haline geliyor.

BİR MEYDANIN DEĞİŞEN ANLAMI

Parkın merkezindeki The Forum – Forum, geçmişte askerî tören ve talimler için kullanılan geniş bir meydandı. İnsanların belirli bir düzen içinde hareket ettiği bu alan, bugün buluşmalara, oyunlara, tartışmalara ve kamusal etkinliklere açık ortak bir meydana dönüştürüldü.

Meydanın geniş boşluğu tamamen doldurulmadı. Eski kullanımın ölçeği ve geometrisi korunurken çevresine eklenen yeşil yüzeyler ve yağmur bahçeleri, sert askerî zemini çağdaş bir kamusal peyzajla buluşturdu.

KONTROL NOKTASINDAN OYUN ALANINA

Parkın en dikkat çekici bölümlerinden biri The Checkpoint – Kontrol Noktasıdır. İnsanların ve araçların geçişini denetlemek için tasarlanan bu alan, yeni düzenlemede özgür hareketin ve oyunun mekanına dönüştürüldü.

Araçların kontrol edilmesi için oluşturulan dönüş çizgileri ve sert geometriler, farklı yönlerde yayılan oyun izleri olarak yeniden yorumlandı. Önceden hareketi sınırlandıran alan, artık çocukların ve yetişkinlerin kullanımına açık özgür bir oyun peyzajı sunuyor.

AYRICALIKLI BİR ALANDAN HALK PARKINA

The People's Park – Halk Parkı, geçmişte yalnızca belirli askeri ve siyasi grupların kullanımına açık olan tarihi yeşil alanın halka kazandırılmasıyla oluşturuldu.

Mevcut ağaçlar ve eski taşlar korunarak küçük dinlenme alanları düzenlendi. Bugün öğrencilerin, çalışanların, çevre sakinlerinin ve ziyaretçilerin birlikte kullandığı parkın kamusal değeri, geçmişte kimlere açık ve kimlere kapalı olduğu gerçeğiyle daha da belirginleşiyor.

TAMAMLANMAMIŞ BİR ORTAK ZEMİN

Eski kışla konutlarının arasında bulunan The Common Ground – Ortak Zemin, parkın kullanıcılar tarafından geliştirilebilen en esnek bölümüdür.

Bu alan; kent bahçeciliği, spor, mahalle etkinlikleri, buluşmalar ve geçici kullanımlar için ayrılmıştır. Tek bir faaliyet dayatmayan tasarım, mekanın geleceğine ilişkin bazı kararları bilinçli olarak kullanıcılara bırakır. Böylece parkın hikayesi her yeni kullanım ile gelişmeye devam eder.

TARİHİN ÜZERİNDE UZANAN KIRMIZI İZ

Parkın farklı bölümleri Red Band – Kırmızı Bant adı verilen ortak bir peyzaj hattıyla birbirine bağlanır. Bu hattın yapımında, alanda 1930'lerden askeri kullanımın sona erdiği döneme kadar birikmiş beton ve döşeme malzemeleri parçalanarak yeniden kullanıldı.

Kırmızı Bant, ziyaretçileri parkın bölümleri arasında yönlendiren fiziksel bir rota olmasının yanında geçmişin farklı dönemlerini birbirine bağlayan bir hafıza çizgisidir. İnsanlar bu hat üzerinde yürürken kelimenin gerçek anlamıyla eski kışladan kalan malzemelerin üzerinden geçer.

YENİ HİKAYE NEREDE BAŞLAR?

Parkın farklı bölümleri Red Band – Kırmızı Bant adı verilen ortak bir peyzaj hattıyla birbirine bağlanır. Bu hattın yapımında, alanda 1930'lerden askeri kullanımın sona erdiği döneme kadar birikmiş beton ve döşeme malzemeleri parçalanarak yeniden kullanıldı.

Kırmızı Bant, ziyaretçileri parkın bölümleri arasında yönlendiren fiziksel bir rota olmasının yanında geçmişin farklı dönemlerini birbirine bağlayan bir hafıza çizgisidir. İnsanlar bu hat üzerinde yürürken kelimenin gerçek anlamıyla eski kışladan kalan malzemelerin üzerinden geçer.

PROJE KARTI

Proje: Park of Encounters / Karşılaşmalar Parkı

Konum: Campbell Kışlası, Heidelberg, Almanya

Tasarım: Robin Winogrand Landscape Architecture ve Studio Vulkan

Yarışma: 2018, birincilik ödülü

Tamamlanma: 2022

Proje türü: Tarihî askeri alanın kamusal parka dönüştürülmesi

Temel yaklaşım: Yeniden kullanım, kolektif hafıza, **kamusal karşılaşma** ve tarihsel katmanların yeniden yorumlanması

“Karşılaşmak bazen birine rastlamak değil, bir yerin hafızasına dokunmaktır.”

Elif Ela Nur Yavuz

35-EKRAN+

BİR SANAT ESERİNİN İÇİNE GİREBİLİR MİYİZ?

RENKLERİN İÇİNDE BİR KARŞILAŞMA

Olafur Eliasson'un
Your Rainbow Panorama
eserinde renk, kent ve mimarinin
karşılığı.

SANATTAN MEKANA

2007'de bir yarışma önerisi olarak geliştirilen Your Rainbow Panorama, Aarhus Sanat Müzesi ARoS'un çatısında 2011 yılında hayata geçirildi. Olafur Eliasson, bu yapıtı "müzenin kentle ve ziyaretçiyle kurduğu ilişkiyi güçlendiren bir araç" olarak tanımlıyor.

Yaklaşık 150 metre uzunluğundaki dairesel yürüyüş yolu, altı ana renkte camlarla çevrili. Ziyaretçi bu halkanın içinde yürürken kenti, gökyüzünü ve farklı renklerdeki kendi bedenini aynı anda deneyimliyor.

" Mekan değişmez;
ona baktığımız
renk değişir. "

Bazı sanat
eserleriyle
karşılaşırız.
Bazılarının ise
içine gireriz.

Elif Ela Nur Yavuz

RENKLE KARŞILAŞMAK

Her adımda kırmızıdan turuncuya, sarıdan yeşile, maviden mora geçerken kent de dönüşüyor. Aynı binalar, aynı gökyüzü farklı duygulara bürünüyor. Renk, yalnızca bir filtre değil; algımızı dönüştüren bir araç.

KENTLE KARŞILAŞMAK

Panorama, klasik bir seyir terası olmaktan çıkar. Kentle gözhızasında, 360 derece kesintisiz bir ilişki kurar. Yapı, Aarhus'un silüetini çerçevelemez; onu renklendirir ve yeniden anlamlandırır.

BAŞKALARIYLA KARŞILAŞMAK

Dairesel rota, ziyaretçileri aynı yolu paylaşmaya davet eder. Yabancılar yan yana yürür, renklerin içinde aynı manzara ya farklı bakışlarla eşlik eder. Karşılaşma böylece bireyselden kolektife genişler.

SANAT NEREDE BİTER, MİMARİ NEREDE BAŞLAR?

Your Rainbow Panorama, ne yalnızca bir heykel ne de yalnızca bir mimari öğedir. Dolaşım üretir, eşik oluşturur, kent deneyimlememizi değiştirir. Sanat artık duvarda değil; yürüdüğümüz ve içinde bulunduğumuz bir mekandır.

PROJE BİLGİ NOTU

Konum: ARoS Aarhus Sanat Müzesi, Aarhus / Danimarka

Yapım Yılı: 2011

Tasarımcı: Olafur Eliasson

Uzunluk: Yaklaşık 150 metre

Malzeme: Renkli cam, çelik taşıyıcı sistem

Tür: Kamusal sanat – mimari yerleştirme

Deneyim: Kent, gökyüzü, renk ve insan arasındaki karşılaşma

Belki de karşılaşmanın gücü tam burada saklıdır: Karşımızdaki şey aynı kalırken bizim onu görme biçimimiz değişir.

“Bir pasör çaprazı için asıl mesele sayı yapmak değil, doğru anda takımına inanmaktır.”

POTANIN DEĞİL,
FİLENİN YILDIZI:

MELİSSA
VARGAS

Bu ay dergimizin spor sayfalarına, potadan değil filenin ardından bir isim taşıyoruz: Melisa Vargas. Küba doğumlu, Malatyalı ve bugün Türk voleybolunun en parlak yıldızlarından biri olan Vargas, hem A Milli Kadın Voleybol Takımı'nda hem de kulüp kariyerinde art arda getirdiği başarılarla adından söz ettirmeye devam ediyor.

16 Ekim 1999'da Cienfuegos'ta doğan Vargas, 1,94 metre boyu, güçlü smaçları ve saha okuma yeteneğiyle dünyanın en iyi pasör çaprazlarından biri olarak anılıyor. 2021 yılında Türk vatandaşlığına geçen ve kimliğini bizzat Cumhurbaşkanı makamından teslim alan Vargas, o günden bu yana “**Filenin Sultanları**” formasını gururla taşıyor.

2026, Vargas için gerçek bir zafer yılı oldu. A Milli Kadın Voleybol Takımı, 2026 FIVB Milletler Ligi'nde (VNL) finalde Brezilya'yı 3-1 mağlup ederek şampiyonluğa ulaştı; Vargas bu finalde attığı 33 sayıyla karşılaşmanın yıldızı oldu ve turnuvanın MVP'si (en değerli oyuncusu) seçildi. Bu, kariyerinde ikinci VNL şampiyonluğu ve MVP ödülü anlamına geliyor. Sezon boyunca Ankara etabında Fransa maçında kaydettiği **113,3 km/s hızındaki servisle** turnuvanın en hızlı servisi rekorunu da kendi adına yazdıran Vargas, aynı maçta VNL kariyerinde 700 sayı barajını geride bıraktı.

Kulüp kariyerinde de sessiz kalmayan Vargas, geçtiğimiz sezon renklerini taşıdığı takımdan bu yaz Fenerbahçe Mediana'ya transfer oldu. 2025 Dünya Kadınlar Voleybol Şampiyonası'nda gümüş madalya kazanan ve “**dünyanın en iyi pasör çaprazı**” seçilen Vargas, sahadaki performansı kadar enerjisi ve sıcak tavırlarıyla da taraftarların gönlünde taht kurmuş durumda.

Disiplini, mücadeleci karakteri ve Türk voleybolunu uluslararası arenada temsil etme gücüyle Melisa Vargas, “Ayın Sporcusu” unvanını hak eden isimlerden biri olarak öne çıkıyor.

SPOR GÜNDEMİ

AĞUSTOS AYINDA SPORDA ÖNE ÇIKAN GELİŞMELER

SÜPER LİG'DE

YENİ SEZON HEYECANI

Trendyol Süper Lig'de 2026-2027 sezonu start aldı. Beşiktaş, Fenerbahçe, Galatasaray ve Trabzonspor başta olmak üzere büyük takımlar hem lig maçlarına hem de transfer gündemine odaklanmış durumda. Galatasaray'da Batrakov transferi tamamlanırken, sarı-kırmızılılar hücum hattına Rafael Leao'yu bağlamak için son aşamaya geldi; Portekizli yıldızın Galatasaray'ı tercih ettiği belirtiliyor, transferde imzaların atılması bekleniyor. Alexander Sörloth için de temaslار sürüyor ancak henüz kesin sonuç yok. Beşiktaş'ta Dusan Vlahovic resmen kadroya katıldı ve 3 yıllık sözleşmeye imza attı; Fenerbahçe cephesinde ise Romelu Lukaku transferi de resmileşti, Belçikalı golcü 1+1 yıllık sözleşmeyle sarı-lacivertli formayı giydi

12 DEV ADAM

İKİ CEPHEDE BİRDEN SAHADA

A Milli Erkek Basketbol Takımı, Ağustos ayında yoğun bir programla karşı karşıya kaldı. Takım, 21-22 Ağustos'ta Almanya'nın Hamburg kentinde düzenlenen Turkish Airlines Super Cup'ta Almanya, Hırvatistan ve Çekya ile karşılaştı. Ardından 2027 FIBA Dünya Kupası Elemeleri ikinci tur maçlarına başlayan ay-yıldızlılar, ilk turu altı maçta altı galibiyetle lider tamamlamıştı. İkinci tur açılış maçında 28 Ağustos'ta Litvanya'yı 94-66 gibi farklı bir skorla mağlup ederek elemelerdeki namağlup serisini sürdürdü. 12 Dev Adam, 31 Ağustos'ta ise deplasmanda İzlanda ile karşı karşıya geldi.

FİLENİN SULTANLARI'NDAN

ŞAMPİYONLUK SONRASI GURUR TABLOSU

2026 FIVB Milletler Ligi'nde şampiyonluğa ulaşan A Milli Kadın Voleybol Takımı, sezonu 11 maçta 8 galibiyetle tamamlayarak büyük bir başarıya imza attı. Melisa Vargas'ın yanı sıra takımın genelinde gösterilen istikrar, Türk voleybolunun uluslararası arenadaki yükselişinin en güçlü kanıtlarından biri oldu.

ŞAMPİYONLAR LİĞİ'NDE KURALAR ÇEKİLDİ

UEFA Şampiyonlar Ligi 2026-2027 lig aşaması kurası 27 Ağustos'ta Monako'da çekildi. Galatasaray'ın rakipleri Barcelona, PSG, Aston Villa, Sporting Lizbon, Feyenoord, Lille, Stuttgart ve AEK Atina oldu. Fenerbahçe ise Liverpool, Atletico Madrid, Roma, Aston Villa, Villarreal, Shakhtar Donetsk, Slavia Prag ve LASK Linz ile eşleşti. Lig aşaması 8-10 Eylül'de başlayıp 27 Ocak 2027'de sona erecek; ilk 8 sıra doğrudan son 16'ya yükselirken 9-24. sıradaki takımlar play-off oynayacak. İki temsilcimizi de zorlu rakipler bekliyor, ancak ev sahibi olarak alınacak sonuçlar son 16 bileti için belirleyici olacak. Lig aşaması 8-10 Eylül 2026'da başlayıp 27 Ocak 2027'de sona erecek; ilk sekiz sırayı alan takımlar doğrudan son 16 turuna yükselirken 9-24. sıradaki takımlar play-off oynayacak. Kâğıt üzerinde iki temsilcimizi de zorlu rakipler bekliyor, ancak hem Galatasaray'ın hem Fenerbahçe'nin ev sahipliğinde alacağı sonuçlar son 16 bileti için belirleyici olacak.

HIZIN VE CESARETİN

Elif

HAZIRLAYAN
BEGÜM TEZEL

2 KADIN BİR RÖPORTAJ

Rotamızı Isparta'dan yarış pistlerine çeviren, tutkusuyla kalıpları yıkan ve "erkek egemen" bir dünyada kendi imzasını atan bir ismi ağır-
lıyoruz: Elif Nur Mert. Motosikletin üzerinde hissettiği o tarif edilemez özgürlüğü, sadece bir hobi olarak değil, bir yaşam biçimi ve profesyonel bir tutku olarak benimseyen Elif, bugün Isparta'nın ilk ve tek kadın yarışçısı olarak pistlerin tozunu atıyor. "Yapamazsın" diyen sesleri, motorunun sesini yükselterek susturan; iki günde iki kupa kaldırarak başarısını tescilleyen bu cesur sporcuyla; hayaller, vazgeçmemek ve pistteki o unutulmaz anlar üzerine konuştuk. Gelin, kendi yolunu kendi elleriyle yazan bir kadının ilham verici hikayesine birlikte kulak verelim.

Hikayeyi sizin cümlelerinizle duyalım: Elif Nur Mert kimdir? Çocukken kurduğunuz hayallerin tam merkezinde şu an olduğunuz yer mi vardı, yoksa hayat sizi pistlere sürpriz bir şekilde mi getirdi?

-Elif Nur Mert, Isparta'da yaşayan, motosiklete olan tutkusu zamanla yarış pistlerine uzanan bir kadın sporcuyum. Aslında çocukken kurduğum hayallerin tam merkezinde pistler yoktu. Hayat beni biraz sürprizlerle buraya getirdi. Motosikletle tanışmam abilerimin bana motor sürmeyi öğretmesiyle başladı. Zamanla sadece motor kullanmayı değil gerçekten bu işten keyif aldığımı fark ettim. Uzun yollara çıktıkça, motosiklet üzerinde kendimi ne kadar özgür hissettiğimi gördüm. Sonrasında bu tutku beni yarışmaya kadar götürdü.

Isparta'da daha önce çok fazla örneği olmayan bir şeyi yaparak kadın sporcu olarak yarışmaya başladım. Pistte olmak benim için sadece yarışmak değil; kendime koyduğum sınırları her seferinde biraz daha ileri taşımak demek. Bugün geriye dönüp baktığımda, çocukken hayal ettiğim yerden çok daha farklı bir noktada olduğumu görüyorum. Belki pistlerde olacağımı hiç düşünmemiştim ama şu an burada olmaktan ve bu hikayeyi kendi ellerimle yazıyor olmaktan çok mutluyum.

Motorsporları maalesef dışarıdan bakıldığında hala çok "erkek egemen" bir alan olarak algılanıyor. Isparta'nın ilk ve tek kadın yarışçısı olarak bu alana adım attığınızda en çok hangi noktalarda zorlandınız?

-Motorsporları gerçekten erkeklerin daha fazla olduğu bir alan ve kadın olarak bu alana girdiğinizde ister istemez bazı önyargılarla karşılaşabiliyorsunuz. Benim için en zor taraflardan biri, önce kendimi ve gerçekten bu sporu yapabileceğimi kanıtlamak oldu. Isparta'nın ilk ve tek kadın yarışçısı olarak başladığım için çevremde de "Kadın olarak bunu yapabilir mi?" diye düşünen insanlar oldu. Ama ben hiçbir zaman bunu bir dezavantaj olarak görmedim. Aksine her antrenmanda, her yarışta ve her kazandığım derecede kendimi biraz daha geliştirmeye odaklandım.

Bence kadın ya da erkek olmaktan çok, pistte ne kadar emek verdiğiniz ve ne kadar mücadele ettiğiniz önemli. Ben de kendimi cinsiyetimle değil, sporcu kimliğimle göstermek istiyorum. Bugün hala öğrenmeye ve kendimi geliştirmeye devam ediyorum. Umarım benim yarıştığımı gören başka genç kızlar da "Ben de yapabilirim" diyebilir.

Toplumda kalıpları yıkmaya çalışan her kişinin karşısına illaki bir pürüz çıkıyor. Siz bu yola çıkarken çevrenizden "Yapamazsın, bu senin işin değil" diyenler oldu mu? Bu olumsuz sesleri susturup kendi yolunuza odaklanmayı nasıl başardınız?

-Tabii ki oldu. Özellikle motosiklet ve yarış dünyasına ilk adım attığımda "Yapamazsın, kadın olarak zor, bu senin işin değil" diyen insanlar oldu. Ama ben hiçbir zaman onlara kendimi anlatmaya ya da ikna etmeye çalışmadım. Çünkü bazen insanlara ne kadar anlatırsanız anlatın, sizi ancak yaptıklarınızla gördüklerinde anlayabiliyorlar. Ben de cevap vermek yerine çalışmayı, antrenman yapmayı ve her yarışta kendimi biraz daha geliştirmeyi seçtim.

Elbette insanın moralini bozan şeyler oluyor ama bir süre sonra şunu öğreniyorsunuz: Herkesin fikrini değiştirmek zorunda değilsiniz. Önemli olan sizin kendinize inanmanız ve neden yola çıktığınızı unutmamanız. Ben bugün hala ilk günkü heyecanla motoruma biniyorum. Bence en güzel cevap da bu. Çünkü başkalarının "yapamazsın" dediği yerde, kendi kendinize "Ben yapacağım" diyebilmek ve bunun için gerçekten mücadele etmek çok daha değerli.

Hazırlık süreciniz nasıl geçti? Bu süreçte motivasyonunuzu nasıl sağladınız?

Hazırlık sürecim aslında sadece yarış gününden ibaret değil. Düzenli antrenman yapıyor, fiziksel olarak kendimi güçlü tutmaya ve pistte daha iyi olabilmek için sürekli kendimi geliştirmeye çalışıyorum. Özellikle yarış öncesinde hem fiziksel hem de mental olarak hazır olmak benim için çok önemli. Motivasyonumu ise en çok geliştiğimi görmekten alıyorum. Her antrenmanda biraz daha iyi bir viraj almak, bir önceki turumdan daha hızlı olmak ya da daha önce yapamadığım bir şeyi başarmak bana yeniden çalışma gücü veriyor.

Tabii ki yorulduğum, zorlandığım günler de oluyor. Ama motosiklete bindiğim anda neden başladığımı hatırlıyorum. Pistte olmak bana gerçekten çok büyük bir mutluluk veriyor. Hedeflerim de beni sürekli ileriye taşıyor. Daha başarılı bir sporcu olmak ve ileride Türkiye'yi uluslararası yarışlarda temsil etmek istiyorum. Bu hedefe ulaşmak için de elimden gelenin en iyisini yapmaya devam ediyorum.

Uzun bir hazırlığın ardından tekrar motora binip iki günde iki kupa birden kaldırarak Isparta'ya dönmek... Damalı bayrağı gördüğünüz o an, kaskın içinde hissettiğiniz o ilk duyguyu bizimle paylaşır mısınız?

O anı anlatmak gerçekten çok zor. Çünkü uzun bir hazırlık sürecinden, emekten ve özlemenden sonra tekrar motora binmek bile benim için başlı başına çok özel bir duyguydu. Ama damalı bayrağı gördüğüm anda bütün o yorgunluk bir anda gitti.

Kaskın içinde ilk hissettiğim şey sanırım "Başardım" duygusuydu. Bir yandan inanılmaz bir mutluluk, bir yandan da tarif edemediğim bir gurur vardı. İki gün üst üste iki ikincilik kupası almak benim için sadece bir derece değildi; verdiğim emeğin, vazgeçemediğimin ve tekrar ayağa kalktığımın bir karşılığıydı. Kupa kaldırırken aklımdan Isparta'ya döneceğim ve bu başarıyı memleketimle paylaşacağım düşüncesi geçti. O yüzden o an benim için sadece kişisel bir başarı değildi. Isparta'nın adını pistte duyurabilmiş olmak da ayrıca çok gurur vericiydi.

Sanırım o gün bir kez daha şunu hissettim: Bazen hayallerinize ulaşmak için sadece hızlı olmak değil, sabırlı olmak ve vazgeçmemek gerekiyor. Benim için o iki kupa, bunun en güzel hatırası oldu.

Şu an bu sayfayı okuyan, kalbinde bambaşka bir hayal yatan ama sırf "başaramazsam" korkusuyla o ilk adımı atmaya çekinen kadınlara, kendi yolculuğunuzdan yola çıkarak nasıl bir tavsiyede bulunursunuz?

Ben de ilk adımı atarken korktum. "Ya yapamazsam?" diye düşündüğüm zamanlar oldu. Ama zamanla şunu öğrendim: Başarısız olmaktan korkmak, hiç denememekten daha büyük bir kayıp. Eğer kalbinizde gerçekten yapmak istediğiniz bir şey varsa, başkalarının "yapamazsın" demesine izin vermeyin. Çünkü sizin yerinize kimse o hayali yaşayamaz. İlk adımı atın, hata yapın, düşün, yeniden deneyin ama vazgeçmeyin.

Ben Isparta'da ilk ve tek kadın yarışçı olarak başladığımda bunun nereye gideceğini ben de bilmiyordum. Bugün iki günde iki kupa kaldırırdıysam, bunun en büyük sebebi kendime bir şans vermiş olmam. O yüzden bütün kadınlara söylemek istediğim tek bir şey var: Korkabilirsiniz, ama korktuğunuz için durmayın. Kendinize bir şans verin. Çünkü bazen hayatınızdaki en güzel şey, atmaya korktuğunuz o ilk adımın hemen arkasında sizi bekliyor olabilir.

"Korkabilirsiniz ama korktuğunuz için durmayın!" diyerek, hayallerini hayata geçirmekten çekinen her kadına bir pusula sunan Elif, pistlerde Türkiye'yi uluslararası arenada temsil etme hedefiyle emin adımlarla ilerliyor. Bizler de, kendi hikayesini kendi elleriyle yazan bu cesur sporcuya, hız kesmeden çıktığı bu yolda başarılar diliyoruz.

PARA ÇİÇEĞİ

BAZI KARŞILAŞMALAR BİR DİLEKLE BAŞLAR

Küçük bir yaprakla başlar bazen bir karşılaşma.

Bir bitkiyle, bir dilekle, bir ihtimalle...

Sonra zaman geçer. Kökler toprağa tutunur, yeni yapraklar belirir. Başta küçücük olan şey, fark etmeden büyümeye başlar.

Belki de para çiçeğinin en güzel hikayesi burada başlar: Bir şeyle karşılaşmak, onun hayatımızda neye dönüşeceğini henüz bilmektir.

Bir yaprakla karşılaşırın, onu toprağa bırakırsın.
Bir süre beklersin. Köklenir. Yeni bir dal verir.
Ve bir gün, o küçük karşılaşmanın büyüdüğünü fark edersin.

Para çiçeği yüzyıllardır bolluk, bereket ve maddi şansla ilişkilendirilir. Ancak onun sembolizmi yalnızca parayla sınırlı değildir. Karşılaşmak, kök salmak ve çoğalmak da onun hikayesinin bir parçasıdır.

Bazen bir insanla karşılaşırız.
Bazen bir fikirle.
Bazen bir fırsatla.
Bazen de kendimizin daha önce tanımadığımız bir haliyle.
Tıpkı bir yaprağın toprağa bırakılması gibi...
Ne olacağını bilmeden başlarız.

Para çiçeği, kalın yapraklarının içinde su depolar. Güneşini alır, suyunu ölçülü tüketir ve acele etmeden büyür. Her yeni yaprak, yaşamın devam ettiğini ve büyümenin bazen sessizce gerçekleştiğini gösterir.

Bilimsel adı: Crassula ovata

Ve bazı karşılaşmalar, zamanla hayatımızın en güzel başlangıçlarına dönüşür.

Çünkü her karşılaşma bir sonuç değil, bir ihtimaldir.

KARŞILAŞMALARIN BEREKETİ

Para çiçeği bize büyümenin tek bir anda gerçekleşmediğini hatırlatır. Her yeni yaprak bir karşılaşmadır: toprakla, güneşle, suyla, zamanla ve yeniden başlama ihtimaliyle.

YAPRAKLARI

Etli, parlak ve yuvarlak yaprakları su depolayabilir. Yuvarlak formları nedeniyle bolluk ve bereketle ilişkilendirilmiş, bu nedenle “para çiçeği” adıyla anılmıştır.

BÜYÜMESİ

Doğru ışık, uygun toprak ve ölçülü sulamayla zaman içinde yeni dallar ve yapraklar oluşturur. Küçük bir dalın köklenerek yeni bir bitkiye dönüşebilmesi, bir karşılaşmanın nasıl yeni bir başlangıca dönüşebileceğini hatırlatır.

ANLAMI

Bereket, bolluk, şans ve istikrarın yanı sıra; büyümek, çoğalmak, köklenmek ve sahip olduklarını korumakla ilişkilendirilir.

BİR YAPRAKLA KARŞILAŞMAK

1

KARŞILAŞMA

—
Bir ihtimal

Bir yaprak toprağa düşer.
Henüz bir hikayesi yoktur.
Sadece küçük bir ihtimaldir.

2

KÖKLENME

—
Sabır

Toprakla karşılaşır.
Bekler.
Kökleri görünmeden büyümeye başlar.

3

BÜYÜME

—
Emek

İlk filiz ortaya çıkar.
Küçük bir değişim, yeni bir başlangıcın habercisidir.

4

ÇOĞALMA

—
Bereket

Bir dal başka bir dala dönüşür.
Bir yaprak yeni bir bitkinin başlangıcı olur.
Bir zamanlar yalnızca küçük bir ihtimal olan şey artık büyümüştür.

5

GERİYE BAKIŞ

—
Anlam

Ve insan şunu fark eder:
Bazı karşılaşmaların değerini, onları yaşadığımız anda değil, hayatımızda bıraktıkları iz büyüdükçe anlarız.

EVDE VE YAŞAM ALANLARI

Güneş alan pencere önlerinde yetiştirilebilir; aydınlık ortamları sever.

Çalışma masası, kahve köşesi veya yaşam alanlarında doğal ve sıcak bir atmosfer oluşturur.

Az su istemesi sayesinde bakımı görece kolay bitkilerden biridir.

Yeni bir eve taşınırken ya da yeni bir başlangıçta hediye edilmesi, “bereketin seninle olsun” dileğini taşıyabilir.

Bir dalının köklenerek yeni bir bitkiye dönüşebilmesi ise paylaşmanın ve çoğalmanın güzel bir sembolüdür.

BİLİYOR MUYDUNUZ?

Doğadaki her bitki, bulunduğu ekosistemin dengesinde küçük ama önemli bir rol üstlenir. Bitkiler havadaki karbondioksiti kullanırken yaşam için gerekli oksijenin oluşumuna katkı sağlar.

Bitkilerin yaprakları, kökleri ve toprağın altındaki görünmeyen yaşam ağı; suyun, besinlerin ve enerjinin doğa içinde dolaşmasına yardımcı olur.

Bir bitkinin büyümesi yalnızca yeni yapraklar vermesi değildir. Kök saldığı toprağın, aldığı ışığın, kullandığı suyun ve çevresindeki diğer canlıların oluşturduğu büyük bir ekosistemin parçasıdır.

Evlerimizde yetiştirdiğimiz küçük bir bitki bile bize doğanın temel kuralını hatırlatır: Yaşam, tek başına değil; birbirine bağlı döngüler içinde devam eder.

SON SÖZ

Belki de hayatımızdaki en güzel şeyler, önceden planladığımız karşılaşmalardan değil; hiç beklemediğimiz anda karşımıza çıkan ihtimallerden doğar.

Bir yaprak toprağa düşer.
Bir dilek filizlenir.
Bir karşılaşma, bir başlangıca dönüşür.

Çünkü bazı karşılaşmalar, hayatımıza ne getireceğini söylemeden gelir. Sadece kök salmak için biraz zaman ister.

Sudenur Abaylı

45-EKRAN+

AYIN KONUSU: KARŞILAŞMALAR

YAZARLARIMIZDAN GELENLER

Fatma Sude İlhan
Hediye Şeyma Fatı
Burak Tahir Sevi

Yazılarda ifade edilen görüşler, yalnızca yazı yazarına aittir
ve kurumun resmi görüşlerini yansıtmaz.

DENK GELİŞLER

Koca bir şehrin ıslak taşında,
Aynı yağmurun telaşındaydık.
Bir saçak altı sığınağında,
O sessiz anın başındaydık.

Bazen bir trenin soğuk garında,
Bazen bir kitabın sarı bağrında;
Bir çift göz kalır yarınlarında,
Saklı bir izin çağrısında.

Kimi fırtına gibi yıkar bu yolu,
Kimi bahar yeli, fısıltı dolu.
Açılır kalbin en gizli kolu,
Aşka dönüşür denk gelen anlar.

Ayrı akarken iki deli su,
Birleşir biter vuslat korkusu.
Kader dediğin bir can kuytusı;
Açar ruhunda en güzel duyguyu.

Fatma Sude İlhan

İYİ Kİ KARŞILAŞTIK

Battı güneş ve çekildi ayak sesleri. Kaldın mı yine dört duvarın arasında? Yine mi ben diyerek içine çektiğinde o acı nefesi dönüm noktasına yaklaşmışsındır. Ben demiyorum kolektif bilinçdişi kavramıyla ön plana çıkan Psikiyatrist Carl Jung söylüyor.

Jung diyor ki :“İnsanlar psikolojik bir eşiği geçtiğin dönemeçlerde belirir.”

Sen bazen bu dönemeçte olduğunu anlamazsın. Umutsuzluk bedenini sarmıştır, çıkmaz bir sokakta ışıksız kalmışsındır.

Ancak o çıkmaz sokağın görünmeyen kısmında birisi elinde fenerle sana doğru yaklaşıyordur. Bu kişi derdini bir ömür dinleyecek dostun da olabilir, seni gerçekte baş başa bırakıp hayatını belki de alt üst edecek bir sevgili de.

“

“Yalnız yine baş başa kaldığında kendinle işte o zaman anlayacaksın hakikati. Karşına çıkan insanın senin aynan olduğu hakikatini.”

Yaşanması gereken yaşanmadan gerçeği ne tam görebileceksin ne de duyabileceksin. Yalnız yine baş başa kaldığında kendinle işte o zaman anlayacaksın hakikati. Karşına çıkan insanın senin aynan olduğu hakikatini. Ayna dediysek sana birebir benzeyen bir insandan bahsetmiyorum. Benliğinin derinlerinde biriken korkularının, gelişmesi gereken, öğrenilmesi gereken duygularının aynası. İnsanlar geçecek hayatından. Hepsi bu aynada seni sana anlatacak. İyi ki karşılaşmışım dediklerin de olacak ,benden öteye nereye giderse gitsin dediklerinde olacak.

“

“İnsanlar psikolojik bir eşiği geçtiğin dönemeçlerde belirir.”

Daha açık bir anlatımla yaklaşacak olursam bir örnek vermem iyi olur. Şöyle ki küçüklüğünden beri kavgaların, gürültülerin yükseldiği, geceleri gizlenmeye çalışılan hıçkırıkların olduğu bir evde yaşamıştın. Bir gereksinimini söylediğinde duyulmayacak bir ev. Öyle ki konuşmanın yararının olmadığı, sanki fazlalıkmışsın gibi hissettiğin bir ev. İhtiyacını söylediğinde yeni bir gürültünün çıkmasından korktuğun bir ev. Yıllar sonra o evden kendi ayakların üzerinde çıktın ve kendi hayatını inşa ederken birisiyle tanıştın. Bu dostlukta veya duygusal birliktelikte hep kendi ihtiyaçlarını geri plana attın. Öyle ki artık bu ilişki tek taraflı bir çabalama haline geldi. Ne sen bir şey isteyebildin ne de karşındakine yeterli gelebildin. Derdini anlatmaya çalıştın seninki de dert mi diyerek susturuldu. Hayalini anlattın öyle hayal mi olur diyerek küçümsendin. Sana bu sözleri sarf eden insan karşına sıradan bir karşılaşma sonucu çıkmadı. O insanla küçüklüğünde yaşadığın duyguları tekrar yaşamak için karşılaştın. Acı çekmen, değersiz hissetmen için değil. Dur diyebilmek için, özsaygın olduğunu hatırlaman içindi. Karşındaki insan senin aynandı, bastırılan duygularını bir bir gün yüzüne çıkardı. İşte o zaman şekillenmeye devam etti karakterin. Kendine olan saygın gelince etrafında artık sana saygı duymaya başladı. O ilişki bittiğinde sağlıklı düşünebildiğin zaman iyi ki karşılaşmışım diyebildin. Sana kendini değersiz hissettiren, geceler boyu ağlatan o insanla iyi ki karşılaşmışım dedin.

Acı çekmeyi seven biri olduğun için değil o insandan geriye sana bir duygu kaldığı için. Kendine olan saygının varlığını öğrendiğin için...

Hediye Şeyma Fatı

KENDİNLE KARŞILAŞMAK

“Çünkü insan yıllarca kaçtığı duygularıyla bir
anda karşılaşınca, onları tanımakta bile zorlanır.”

“Gözyaşları insanın sakladığı her şeyi görünür kılar.”

“Ama kapıyı açmak kolay olmaz.”

“Sonra insan biriyle karşılaşır.”

Bazı insanlar ağlamayı unutmaz, ağlamamayı öğrenir. Çocukken dizimiz kanadığında önce acının kendisinden çok etrafımızdaki sesleri öğreniriz. “Ağlama.”, “Güçlü ol.”, “Büyüdün artık.”, “Millete kendini zayıf gösterme.”. Zamanla gözyaşlarımızın yalnızca gözlerimizden değil, hayatımızdan da eksildiğini fark etmeden büyürüz. Duygularımızı içimize kat kat yerleştiririz. Öfkeyi susturur, üzüntüyü saklar, sevgiyi ölçülü verir, özlemi belli etmeyiz. Birinin elini tutmak bile bazen gereğinden fazla yakınlık gibi gelir. Sarılmak, teşekkür etmek, “seni özledim” demek, “kırdım” diyebilmek...

Hepsi insanın boğazında düğümlelen cümlelere dönüşür. Sonra dışarıdan bakıldığında güçlü birine dönüşürüz. Ama bazen güçlü görünen insanların içinde, yıllardır ağlamayı bekleyen bir çocuk yaşar. Hayatımız boyunca duygularımızı belli etmemek bizim için bir savunma duvarı olur. Çünkü bağlanırsak eğer kaybetme ihtimali doğar korkusu içimizi terk etmez. Bu yüzden hiçbir şeyi haddinden fazla sevmemeye çalışır insan. Daha doğrusu başkasını içten sevmeye haddini bulmaz kendinde.

Kimseyi fazla özleme ki arkana bakmak zorunda kalma. Kimseye fazla ihtiyaç duyma ki ihtiyaç duyduğunda gelmeyen yardım hayal kırıklığına uğratmasın.

Sonra insan biriyle karşılaşır. Gözlerini tekrardan dünyaya açar. Bazı karşılaşmalar her şeyin değiştiği andır. O kişi seni sen gibi görür ve içinde derinlerinde karşılaştığı çocuğa inanır.

Kendini bir başkasının gözlerinde ilk kez fark edersin. Sustuğun yerlerin duyulması değiştirir her şeyi. Gülmemenin arkasındaki yorgunluğu fark eder. Cümlelerinin arasındaki boşlukları görür. Her “önemli değil” dediğinde aslında ne kadar önemli olduğunu anlar.

Bütün bunları senin yüzüne karşı söyleyebilen kişi, ardından doğru anda doğru cümleyi de kurar sana: “Ağlamak istiyorsan ağlayabilirsin. Burada güçlü olmak zorunda değilsin.” Ama kapıyı açmak kolay olmaz.

Çünkü insan yıllarca kaçtığı duygularıyla bir anda karşılaşınca, onları tanımakta bile zorlanır. Önce susarsın, sonra başını çevirirsin. Gözünden süzülen ilk damla, yıllardır kapalı duran bir pencerenin aralığından içeri giren hava gibidir. Ardından bir tane daha... sonra daha fazlası süzülür.

Sanki yalnızca o günün değil, yılların ağırlığını taşırlar. Çocukken susturduğun bütün cümleler, yarım bıraktığın bütün vedalar, söyleyemediğin bütün “seni seviyorum”lar, içinde tuttuğun bütün kırgınlıklar birer birer yüzeye çıkar.

Uzun zaman sonra kendine yakın hissedersin. Kör düğüm çözülür ve o an anlarsın: Ağlamaktan korkmuyorsun, ağladığında kim olduğunun ortaya çıkmasından korkuyorsun. Çünkü gözyaşları insanın sakladığı her şeyi görünür kılar. Kırılganlığını, sevgini, özlemini, korkularını, ihtiyaçlarını ve belki de en önemlisi: İnsan olduğunu gösterir gözyaşları. O yaşlar temizler korkuları, artık kaçmazsın. Birine sarılmak istediğinde sarılırsın. Özlediğinde söylersin. Ve bağlanmanın her zaman kaybetmek anlamına gelmediğini öğrenirsin.

Bazen birine bağlanmak, kendinden vazgeçmek değil; kendinin bir parçasını başka bir insanın yanında korkmadan bırakabilmektir. Belki de insanın kendisiyle karşılaşması tam olarak böyle bir şeydi. Kendi içinde korktuğun bütün odaların kapısını birer birer açmak, içeride ne varsa görmek, bazılarını sarılmak, bazılarını affetmek ve bazılarını geride bırakmak. Ve sonunda aynaya baktığında karşıdaki kişiden kaçmak yerine ona yaklaşabilmek.

Duygularımızı susturmak bizi güçlü yapmaz. Bizi yalnızca kendimizden uzaklaştırır. Ve insan kaçtığı duygularla elbet karşılaşır. Önemli olan karşınızda kendi duygularınızı gördüğünüzde onlarla içtenlikle kucaklaşmak.

Burak Tahir Sevi

51-EKRAN+

ÇİLEKLİ CHEESECAKE KURABIYE

Bazen sevdiğimiz iki lezzeti bir araya getirmek, yepyeni bir tat keşfetmek için yeterli. Çileğin ferah dokunuşu ve cheesecake'in kendine özgü lezzeti, bu kez yumuşacık bir kurabiyede buluşuyor.

MALZEMELER

HAMUR

125 g tereyağı
Yarım su bardağı toz şeker
1 adet yumurta
1 paket vanilin
2 su bardağı un
1 çay kaşığı kabartma tozu
1 tutam tuz
Yarım su bardağı küçük doğranmış çilek

CHEESECAKE DOLGUSU

200 g labne peyniri
2 yemek kaşığı pudra şekeri
1 paket vanilin

TARİF

1

Cheesecake dolgusu için labne peyniri, pudra şekeri ve vanilini pürüzsüz bir kıvam alana kadar karıştırın. Karışımı küçük porsiyonlar halinde yağlı kağıt üzerine koyup yaklaşık 30 dakika dondurun.

2

Kurabiye hamuru için oda sıcaklığındaki tereyağı ve toz şekeri kremi bir kıvam alana kadar çırpın. Yumurtayı ve vanilini ekleyerek karıştırmaya devam edin.

3

Un, kabartma tozu ve tuzu ayrı bir kaptaki karıştırın. Kuru malzemeleri sıvı karışıma azar azar ekleyerek yumuşak kıvamlı bir hamur elde edin.

4

Küçük doğranmış çilekleri hamura fazla ezmeden spatula yardımıyla ekleyin.

TARİF

5

Hamurdan bir parça alın ve avucunuzda hafifçe açın. Ortasına dondurulmuş cheesecake dolgusundan bir parça yerleştirip hamurun kenarlarını kapatarak iç harcı tamamen sarın.

6

Hazırladığınız kurabiyeleri yağlı kağıt serili fırın tepsisine, aralarında boşluk bırakacak şekilde dizin.

7

Önceden ısıtılmış **175°C** fırında yaklaşık **12-14 dakika** pişirin. Kenarları hafifçe renk aldığı anda fırından çıkarın. Ortalarının yumuşak kalması normaldir.

8

Kurabiyeleri tepside birkaç dakika dinlendirdikten sonra soğumaya bırakın.

? BİLİYOR MUYDUNUZ?

Çileğin üzerindeki minik noktalar aslında meyve!

Çileğin yüzeyindeki sarı noktaların her biri birer meyve yapısıdır. Kırmızı, etli bölüm ise botanik açıdan meyve değil; çiçeğin gelişerek oluşturduğu kısımdır.

İPUCU

1 Fazla Pişirmeyin

Kurabiyelerin ortası fırından çıktığında hala yumuşak görünebilir. Soğudukça toparlanacaktır; fazla pişirmek iç dokunun sertleşmesine neden olur.

2 Dolguyu Soğutun

Cheesecake harcını kurabiye'nin içine koymadan önce mutlaka tam olarak dondurun. Böylece pişerken eriyip dışarı akmaz.

EYLÜL 2026

BURÇ

YORUMLARI

“Bazen karşımıza çıkan kişi, kendimize açılan bir kapıdır.”

KARŞILAŞMALAR: GÖKYÜZÜNÜN KESİŞTİRDİĞİ YOLLAR

Eylül, yalnızca yeni insanlarla değil; ertelenmiş kararlarla, değişen ilişkilerle ve kendimizin artık görmezden gelemediğimiz taraflarıyla karşılaşacağımız bir ay.

Ayın başındaki Mars-Satürn karesi, ilerlemek istediğimiz yerlerde bazı engellerle yüzleşebileceğimizi gösterirken 11 Eylül Başak Yeniay hayatımızı daha işlevsel hale getirecek yeni düzenlerin kapısını aralıyor.

10 Eylül’de Merkür’ün Terazi’ye geçmesi diyalog, uzlaşma ve ilişkilerde karşılıklı anlayışı öne çıkarıyor. Aynı gün Venüs’ün Akrep’e ilerlemesiyle karşılaşmalar daha yoğun, seçici ve dönüştürücü bir hal alıyor.

26 Eylül Koç Dolunayı ise “biz” derken kaybettiğimiz “ben”i yeniden karşımıza çıkarıyor. Bu ayın sorusu yalnızca “Kiminle karşılaşacağım?” değil; “Bu karşılaşmada kendimin hangi halini göreceğim?” olacak.

AYIN GÖKYÜZÜ NOTU

Bazı karşılaşmalar hayatımıza kalmak için değil, artık sürdürmeyeceğimiz bir düzeni görünür kılmak için gelir.

Eylül gökyüzü, ilişki kurarken kendimizden vazgeçmemeyi; yakınlaşırken sınırlarımızı ve değişirken değerlerimizi korumayı hatırlatıyor. Çünkü doğru karşılaşma yalnızca karşımızdakini değil, kendimizi de daha açık görmemizi sağlar.

Yorumları Güneş burcunuzla birlikte yükselen burcunuza göre de okuyabilirsiniz.

KOÇ

21 Mart – 20 Nisan

Başak Yeniay'ı günlük düzeninde ve çalışma hayatında yeni başlangıçlar getiriyor. Koç Dolunay'ı ise ilişkiler içinde geri plana attığın ihtiyaçlarınla seni karşılaştırabilir.

TERAZİ

23 Eylül – 22 Ekim

Merkür ve Güneş'in burcuna geçmesiyle görünürlüğün artıyor; yeni tanışmalar ve önemli konuşmalar gündeme geliyor. Koç Dolunay'ı, bir ilişkinin geleceği hakkında net bir karar vermeni sağlayabilir.

BOĞA

21 Nisan – 20 Mayıs

Başak Yeniay'ı aşk ve yaratıcılık alanını hareketlendiriyor; keyifli bir ortamda yeni biriyle tanışabilirsin. Venüs'ün Akrep geçişi, ilişkilerini daha yoğun ve ciddi bir noktaya taşıyabilir.

AKREP

23 Ekim – 21 Kasım

Venüs'ün burcuna geçişi çekiciliğini artırırken güçlü ve etkileyici karşılaşmalar getirebilir. Başak Yeniay'ı ise sosyal çevren ve gelecek hedeflerin üzerinden verimli iş birliklerini destekliyor.

İKİZLER

21 Mayıs – 21 Haziran

Merkür'ün Terazi'ye geçişi sosyal hayatını canlandırarak yeni tanışmaları destekliyor. Koç Dolunay'ı ise bir arkadaşlığın veya içinde bulunduğu çevrenin gerçek değerini gösterebilir.

YAY

22 Kasım – 21 Aralık

Başak Yeniay'ı kariyerinde yeni bir görev, hedef veya profesyonel bağlantı oluşturabilir. Koç Dolunay'ı aşk, yaratıcılık veya kişisel bir proje konusunda gerçek duygularını görünür kılıyor.

YENGEÇ

22 Haziran – 22 Temmuz

Başak Yeniay'ı yakın çevren, eğitim hayatın ve iletişimin üzerinden yeni bağlantılar getiriyor. Koç Dolunay'ı kariyerinde önemli bir görüşmeyi veya uzun süredir beklediğin bir sonucu görünür kılabilir.

OĞLAK

22 Aralık – 20 Ocak

Eğitim, seyahat veya akademik çalışmalar sırasında yolunu değiştirecek biriyle karşılaşabilirsin. Koç Dolunay'ı ise ev ve aile hayatında artık ertelene-meyecek bir kararı gündeme getirebilir.

ASLAN

23 Temmuz – 22 Ağustos

Jüpiter'in burcundaki ilerleyişi seni büyütecek insanları ve fırsatları hayatına çekiyor. Koç Dolunay'ı eğitim, seyahat veya akademik çalışmalar aracılığıyla ufku değiştirecek bir karşılaşma getirebilir.

KOVA

21 Ocak – 18 Şubat

Jüpiter'in karşıt burcundaki hareketi ilişkiler ve ortaklıklar açısından büyütücü karşılaşmalar getiriyor. Koç Dolunay'ı sırasında yapılacak önemli bir konuşma, yeni bir sürecin başlangıcına dönüşebilir.

BAŞAK

23 Ağustos – 22 Eylül

Burcundaki Yeniay, hayatında seni daha iyi temsil eden yeni bir dönemi başlatıyor. Koç Dolunay'ı ise güven, yakınlık ve ortak kaynaklarla ilgili saklı bir konuyu açığa çıkarabilir.

BALIK

19 Şubat – 20 Mart

Başak Yeniay'ı ilişkiler ve ortaklıklar alanında yeni bir bağın kapısını aralıyor. Koç Dolunay'ı ise kendi değerini, başkalarının sana sunduğu ilgi ve imkanlardan bağımsız görmeyi istiyor.

AKADEMI^x **TV**